

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పత్రిక

3౫౪౩౨ ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. I. } చెన్నపట్టణము 1915 సం॥ మార్చి నెల 22 వ తేది సోమవారము } No. 322
సంపుటము. ౧. } రాక్షస నామ సంవత్సర శ్రావణ మాస శుద్ధ పక్షి ౬. } సంచిక 3౨౨

తామర తైలము

మా తామర తైలము ఒక్కడక్కడాను ఆరు అణాలకు కొని నాలుగుడు సారులు రాచినయెడల తామర నిర్మలమగును. నయము కాని యెడల మీ ఆరు అణాలు తిరిగి తీసికొనవచ్చును.

తీట, గురడ, ఏనుగుగజ్జ, మొదలగువానికి మంచి మందు. అనేక సంవత్సరములు, మాసములు బాగు పడినవారు దీనివలన తత్తణుమే సుఖమును పొందిరి. వేలకు వేలు డబ్బాలు విక్రయము. వెల 1-కి 0 6 ౮ అమృతాంజనము డిపో, తంబు శెట్టిపిల్లి, మదరాసు

కస్తూరి

విష జ్వరములకు, కలరాకు, నంధికి, బాలింతికి ముఖ్య వాతములకు చికిత్సకు బిల్బులకు పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమున మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారము వల్ల ప్రముఖులచేతను నవనర సమయములందు దొంగిలించు ప్రయత్నము. మా దీహియందలి కస్తూరియందలితర వదార్తము లేనియును శ్రేష్ఠబిల్బ ఇంతవరకు మాతాపు నుండి కొనివారల కివయము తెలిసియున్నది కొని వారల కొరకొరక పరిశీలించిన విషయము తెలియాలదు. అట్లు చేయుటలన కలిపి కస్తూరిని గొని మోసపోతురు. తులం 1-కి రూ. 30-0-0

ఆదివచ్చికాన లేక జున్ను తులం 1-కి రూ. 3-4-0

గోరోజనము తులం 1-కి రూ. 5-8-0

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫ్రేరికోట్, బా. బాం. 6,7 తంబు శెట్టిపిల్లి, మదరాసు

సుపీరియర్ లీవర్ జ్యూయల్స్ వాచ్. గొలుసుతో సహా ధర రూ. 30-0-0. పోస్టేజీ 0-4-0. దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈ గడియారము దయముగొని ముడిపెని చేయి ఎట్టనిపిరా నో నాడింపబడి యుండును. ఇది ౫ చుట్ట కందమై తలదీగమును, డబ్బులతో ఆనుగ్గాను దోమునగలిగి మొరటుపనులకు దగియుండును. పెట్టెమాత్రం భాగమున గ్యారంటీ చీటి అతి కించి యుండును. సీమ నుండి మాత్ర తయారుచేయబడినది. కాని పెనరియెద్దను జక్కగా. ఒకరొక్కరును తీయుదురను తలంపుతో తిక్కున తెలసుండి తిమి. చాల కాలము పనిచేయుటకై, స్వల్ప ధరగల గడియార మిదియొకటియేయని యనుభవమున తెలియును ఇదిగలకనేక గడియారములు ఖచ్చియి యొగ్గితోపెట్టెముల నంది యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడును. మా పట్టణమున కనేకులు కొని నంధికించినన, నేనుమాట తెలుసుకొని ముఫీయర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుచాక్సు నెం. 167, మద్రాసు

యుద్ధ చరిత్రము

సంవత్సరాదినందిక! సంవత్సరాదినందిక!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాదినందిక సిద్ధమగుచున్నది ఆసంచికయందు విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ సైన్యసేవ, ప్రాచీనతీర్థి, దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, మహమ్మదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమునలే ప్రచురింపబడుచుండుటయొక్క నిపుడు లోకము నంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సముత మిగ్గిందివిషయములతో ముద్రింపబడుచున్నది:-

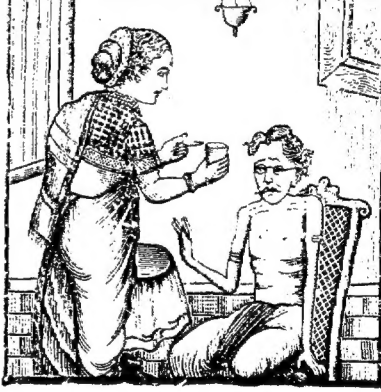
1. జర్మని, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్ష కారణములు పరోక్ష కారణములు; 3 యుద్ధ పూర్వాహములు, వాటిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వాటిపటములు; 5 దుర్గగుల్క నిర్మాణము వాటిపటములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను వెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రదేశ్ మరణములంద పూర్వముగ నుడగలదు. పెద్దయొక్కతీయందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగులపటమును చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను, ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు

వెల	0	8	0
అర్ధసంవత్సర	0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర దినపత్రిక కిమాసముల చందాదారులకు	1	0	0
ఇతరులకు	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలుచేయబడును. యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యా శా భంగము కలగవచ్చును. దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నది. ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు శెట్టిపిల్లి, మద్రాసు.

క ఫ హ రి.

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా రూ. 1-4-0.

దగ్గు స్వశా కోశము లందు బలహీనతవలన స్పృహను ఇది అనేకవిధములు శైలియు వలన ఏర్పడిన దగ్గు. శీతకాలమున ప్రబలింతు దగ్గు.

శ్వాసకోశముల సూక్ష్మ నాళములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బునము. తయదగ్గు. దగ్గుకు సేవించవలసిన చురు దగ్గువిధమును బట్టియుండును.

దంతచూర్ణము

పచ్చి 1-కి 0-2-0 12-కి రూ. 1-2-0

ఈదంతచూర్ణముతో వండ్లుతోముడి వలన చిగుర్లు గట్టిపడును. చిగుళ్ళినుండి రక్తము సవించుకుండును. అమృతాంజనము డిపో, తంబు శెట్టిపిల్లి, మద్రాసు.

వవంచ చ రి త్.

ఇదివరకు తెండు సంచికలు జలునడిచి. ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభ మగు భాషలో లిగినవటములతో కథలతో వర్ణితమగును. వందాక్షరధర్మ సంవత్సరమునను ది. మారము 600 పుటలు. రి సంచికలు, చు ఈ వ. 2-0-0 (పోస్టేజితో సహా). డబ్బులోనున్నది లేదు. సంవత్సరము చందా ము. బడును. కలయనామ గా. వది. కృష్ణకృష్ణ, పి. పి. వి. రామకృష్ణగారి వ్రాసినది. అని ముద్రాపాను.

కోర్టు వ్యవహారములు.

మదరాసు హైకోర్టు.

వ్యాయమాత్యుల స్థాన నిర్ణయములు.

వై వారమున హైకోర్టునందు వ్యాయమాత్యుల తీర్మానించిన పనులను నిర్వహించుట.

ప్రధాన వ్యాయమాత్యుగారు, వ్యాయమాత్యులు కేసు గిరి అయ్యయ్య, కుమారస్వామి శాస్త్రిగారులను కలిసి ఫిల్ దించి కేసులను విచారించెదరు. శంకర నాయర్, ఓల్డ్ ఫీల్డు గారుల కలిసి మొదటి అప్పీల్ ను విచారించుదురు. ఎయిలెండు, తయ్యాబ్బిగారులు మొదటిమాడుగోజులు ఒక్కటిగ కలిసి యీనాటను కొంతవిచారించబడిన దావాలను, రెండవ అప్పీల్ ను, మిసలేనియను కేసులను విచారించుదురు. తక్కిన రెండు గోజు లును వీరు ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగ రెండు అప్పీల్ కు కోర్టులలో పనిచేయుదురు. సవాళి కేసులు, సేవీయరు గారులు అసల్ వ్యాజ్యము అప్పీల్ ను, సిటిసివిల్ కోర్టు అప్పీల్ ను, రెండిన అప్పీల్ ను విచారించుదురు. సెక్రటరీ ట్రాబురు గారులు క్రిమినలు పనులను నిర్వహించుదురు. వైక్లెట్ గారు వైసల్ డిస్పెన్సరీ కోర్టులో పనిచేయుచు, సోమవారమునాడు ఇక్ సాల్వే కోసీ పనిని, మంగళవారమునాడు చేంబరు పనినికూడ గమనించుదురు.

(వ్యాయమాత్యులు: శంకర నాయర్, ఓల్డ్ ఫీల్డు గారులు) పితాపురం రాజాగారిమీద తేబడినదావా

క్రిత్తికేపులైన పితాపురం రాజాగారి దత్తపుత్రుని పుత్రుడు సంస్థానముయొక్క ఆదాయమునుండి తనకు జీవనాంశము రావలయునని పితాపురము (ఇప్పటి) రాజాగారిమీద దావా తెచ్చెను. క్రిత్తికేపులైన రాజాగారి రిప్పటి రాజాగారు తన బౌరసపుత్రుడని తెలియజేసి, పితాపురము సంస్థాన మాతనికి చెందవలసినదని మరణశాసనమును చాసియుంచెరి. వారు చనిపోగానే, దత్తపుత్రులకును, ఈ యౌరసపుత్రులకును వివాదము సంభవించి, వ్యాజ్యము గోదావరిజిల్లా కోర్టులోను హై కోర్టులోను కుదకు ప్రివికా కోసీలోను, విచారణ జరిగి సంస్థానము ఇప్పటికి రాజాగారికి చెందవలసినదే నని తీర్పు చెప్పబడినది. ఇప్పుడు దత్తపుత్రుని పుత్రుడు దావా తెచ్చెను. ఇప్పటి రాజు వెనుకటి రాజాగారి బౌరసపుత్రుడు కాదని యు, తనకు సంస్థానమునుండి జీవనాంశము నిప్పించుట కాక్షే పణముండరాదనియు వాదింపబడునని వాదించబడినది. రాజు మహేంద్రవరం సుబబ్బిగారు సంస్థానమునుండి సంవత్సరము నకు మూడు వేల రూపాయలకును వాదికి జీవనాంశ మియ్య బడవలెనని తీర్పు చెప్పిరి. ఈ తీర్పుమీద హైకోర్టు అప్పీలు పెట్టుకొనబడినది. వ్యాయమాత్యులు వాది ప్రతివాదుల బంధుత్వ విషయమును విచారించి, క్రిందికోర్టు తీర్పును రద్దుపరచి, వాది దావాను ఖర్చులతోడ త్రోసివేసి.

ఎగ్జార్సు పోలీసుకోర్టు.

పుల్లూరు చెంచయ్యనాయకు, ఆతనికుమారుడు కేశవలు నాయకు వీరు పురు మూర్తూర్పాటునందు ఫాటో గ్రాఫుల నమ్మునారు. వీరు అసహ్యపు (ఫాటో గ్రాఫు) బామ్మలను విక్రయించినందులకు చార్జి చేయబడిరి. నేరములను కనిపెట్టుటలో పోలీసువారికి తోడుగ పనిచేయుచు వారిద్దరినీ 15 తేది ఈనర్తకుల యింటికివెళ్లి యచ్చట వైరుట్టిపటములను కొన్నిటిని వేరమాడి కొనుక్కొనివెళ్లిరి. వీరిట్లు అసహ్యపుపటములను విక్రయించుచుండుటను పోలీసువారికి తెలియజేసిరి. సిమ్మట 17 తేది నాడు వారిలో నొక్కడు మరల నావర్తకులయొద్దకు వెళ్లి వేరమాడుచుండగా, పోలీసు ఇక్ సెక్టరు జ్ఞానప్రకాశంపిళ్ల గారు అచటికి వెళ్లిరి. గట్టు బులుబుడెను. వారియింటిని కోర్చించగా, అట్టిపటము లనేకములును, ఫాటో గ్రాఫు తీయుటకు అవసరమగు ఉపకరణములును దొరకనవి. మేజిస్ట్రేటు గారు వారికి చెట్టి రెండువందలరూపాయలు జరిమానానిధించి జరిమానాను చెల్లించనిచో చెట్టిముక నెల కఠినాభియంతకు ననుభవించవలెనని యజ్ఞునొసగిరి.

చెల్లూరు పాతకాల, భవన నిర్మాణ పురయత్నము. — గవీ అసిస్టెంట్ ఇన్ స్పెక్టరు జి.దాసన్న పంతులు గారు రీసడును చెల్లూరు బోర్డుపాతకాలను పరీక్షించుటకు వచ్చినపుడు ఆ పాతకాలకు కట్టడమును కట్టించుటకు తగుప్రయత్నము చేయవలెనని యుద్దేశముతో నొకసభ సమావేశమయ్యెను. గ్రామస్థులు రు 500 ల చందా యొసంగునడల పితాపురము రాజాగారు రు 500 ల నిచ్చెదరనియు, అంకవిండ తాలూకా బోర్డువారు 2,500 ల నిచ్చెదరనియు వ్యక్తీకరింపబడినందున సాల్ గ్రామము రామప్రహ్లాదుగారు రు 820 ల నెలగల యిటుకలను, గ్రామమునను నూనె వేకుటరత్నము గారు రు 200 లను నిచ్చెదమని వాగ్దాసముచేసిరి. అంగవిండ ఇన్ స్పెక్టరు గారివిషయమును గ్రంథస్థముగావించి దైయధికారులకు తెలియజేయబడినారు. పర్యవసానము నరీక్షింపబడుచున్నది — అని యిరువుర వ్రాయుచున్నారు.

సమకాలికాభిప్రాయములు.

గోధుమల వెల.

ఇంగ్లండులో గోధుమల వెల హెచ్చుటకు గురించి ముచ్చటించుచు, భావి నూతనలను గూర్చి వితర్కించు, అసిస్టెంట్ గారు హిందూదేశమును బురస్కరించుకొని యిట్లు వక్కాజించిరి: — “అక్కడి మన వ్యవస్థ మిక్కిలి నున్నితముగా నున్నది. ఎండకాలమారంభమైన వెనుక అక్కడి త్రొత్త గోధుమల పంట బెట్టికె వచ్చును. అక్కడ గోధుమలు, హైందవులకు భాగ్యకలగవండ (ఈ విషయమును మన మెప్పుడును గమనింపవలయును), వీలెన్న పిందూదేశపు గోధుమలను సంపాదించుటకు తగిన ప్రయత్నములు జరుగుచున్న వనుకంటె నేరేవుడెక్కువ చెప్పవలసిన యక్కడలేదను కొనెదను. ఆ ప్రయత్నములు ఫలింపఁగలవని యాహించు చున్నాము. హిందూదేశపు గోధుమలను సంపాదించుటకు, ఫలింపఁగలవని యూహించి చేయుటకు మన్న ప్రయత్నము లేవో స్పష్టముగా తెలిసికొనటకు మాకు మిక్కిలి కుతూహలముగా నున్నది. ఈ నడుమ ఢిల్లీలో నొక్క హైందవ సభ్యుడైనను లేవండ అ పిన గోధుమల కాన్ఫరెన్సునందు ప్రయత్నము లేమైన నాలోచింపబడినదా యేమి? అని యెప్పుడు ప్రకటింపబడును? ప్రధానమంత్రిగారు బహుభాగరూపితో మాట్లాడినట్లు కనిపించుచున్నది. ఎగుమతి చేయుచున్న గోధుమల కేమితిని నిర్ణయించుటలో, గోధుమలు తినెడి హైందవుల లాభము ములే సహజముగా గమనింపబడవలసి యుండును. అట్లులైన ప్రభుత్వమువారి తీర్మానములను కార్యములు సాధ్యమైంత శీఘ్రముగా లోకులకు వికరించి ప్రకటింపవలయును. అప్పుడే తమ ప్రాణపదమై వస్తువు సురక్షితమని వారు నిశ్చయించుకొనఁగలరు. అంతేకాక విషయమును రహస్యముగా నుండుట కావశ్యముగాని కారణముగానిలేదు. విషయగోపన మధికలోపము; అది యనావశ్యమైనదియును గలిగించును — అని లీడరు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

సాంగ్రామిక పరిషత్తు.

హైందవ వైస్రమున కువోగ్రులను తప్పితుచేయునిమి త్తము క్లెట్టాలో నొకసాంగ్రామిక పంక్షత్తు స్థాపింపబడ నున్నదని యొకానొక లాహూరుపత్రిక ప్రకటించినవా మిక్కిలి సంబోధకరమైనది. ఆపరిషత్తు హైందవులను తప్పితు చేయుట కంగీకరించునడల, దానినిమిత్తము ప్రభుత్వమువారు ప్రజలద్రవ్యమును వెచ్చించుట మిక్కిలి సమంజసముగా నుండ గలదు; అందును దానిని స్వాగతపూర్వకముగ నామోదించెదరు. మాదేశీయులకు సాంగ్రామిక శిక్ష నొసంగునిమిత్త మట్టి ప్రతిస్థాపనము కావలెనని దేశీయహాసభ మొట్టమొదటనే యడిగియున్నది. అప్పుడు బొంబాయిలో సర్వసేనాభ్యుత్తర హించియున్న శ్రీకోనాబుడ్యాకుగా రాత్రుతిపాదనమును మనఃపూర్వకముగ బలపఱచిరి. ఇప్పుడేపరిషత్తు ప్రతిష్ఠింపబడ నున్నదిగనుక, హైందవుల నందులో ప్రవేశింప నియోజకుండుట కంటె నెక్కువ యాశాభంగకరమైన కార్యముండనేరదు. వానిని ప్రవేశింపనిచ్చెదరని మేము నిశ్చయించుచున్నాము. అని లీడరు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

బచ్చెట్టు, కుర్చీటోరియల్ సేవలు.

రణరంగమునకు పంపబడిన సుయికుల స్థానములో గ్యాలిజన్ ద్యూటీ చేయునిమి త్తము హిందూదేశమునకు తీసికొని రావడిన బెల్జియోరియల్ సుయికుల జీతబత్తులను ప్రయాణపుకర్తులను నెరవేరవీంపవలయునో ఫి నాన్సు మెంబరుగారి ప్రసంగములను మా కేమియు తెలియలేదు. దండయాత్రకేగి యున్న సేనల సాధారణ వ్యయముల నొక వైపు కేరెంచుచున్న పుడే, ఆకర్షులను కూడ హిందూదేశము ధరించునడల, యధా పూర్వముకంటె మొత్తపురికరవ్యయ మధికమగును. రాజ ప్రతినిధిగారును ఫి నాన్సు మెంబరు గారును ఆవ్యయముకూడ ధరింపబడ వలసిగదేయని తలచునెవల మేమా విషయమై గొలుసువారముకాము; యథా స్థితిని సరిగా తెలిసికొనుటయే మాకోరిక. గౌరవాన్విత సభ్యులవల్ల న నివహయమును తెలిసికొనెదరని మేము నిశ్చయించుచున్నాము. అని లీడరు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

కానున్న (పార్లమెంటు) పథలో

ఇండియాను గుఱించిన చర్చ

సేనల మనిషి: — ఈ విషయమై యొకకమిటీ యేర్పడవలయునను ప్రస్తావనను పురస్కరించుకొని తెన్నెంటుగా క్రిందివిషయములు సభాస్థానం గమనమునకు వచ్చుమిత్తము ప్రసంగించిరి.

ప్రపంచము దేశీకభాగములనుండి (అనగా, ఇండియా ఆఫ్రికలియా, న్యూజీలండు, కెనడా, న్యూ గు ప్రదేశములనుండి) వైనికులు రప్పించబడుచున్నారు. అంతంతవార ప్రదేశముల నుండి వారప్పింపబడి అధికారులచే నావలలో తేబడిరి. మనకు తెలిసినంతవఱకు వారిలో నొక్కరికైన అసాయము కలుగలేదు. వైనికులపంఖ్య భవిష్యత్తు తెలియజేయునపు డీసేనలు సముద్రముమీద దాటింపబడుట చాకిత్యమునం దభూ ర్వవిషయమని వెల్లడియగునని విశ్వసించెదను.

లాంగుగా క్రిందికి కొంతను శ్రుతపరచుకొనిరి.

ప్రాక్ సుకు వెల్లి న వైనికుల స్థానమున పనిచేయుటకై యిండియా దేశమునకు పంపబడిన (సోల్డు) వీరు లలో గృహస్థులు తమ భార్యల జీవనాన్వయముగ తమ జీతములలో కొంతభాగమును ప్రత్యేకించి యింకవలయునని యేర్పడియున్న దనియు, ఈతరున ఇండియాలోని వారిజీతమునందు తగ్గించుట వలన, వారిజీతి ప్రస్తావనలపైతికన్న హీనముగ పర్యవసించుచున్నదనియు లాంగుగారు విన్నవించుకొనిరి.

ఉపకమణ ప్రయత్నములకొఱ కొనబడిన లై సెక్ నులు: — “బ్రిటీషు పాలితులు కాని వారికి ఇండియా గౌరవమువారిచే నివహించిన వై లై సెక్ నులు యధా మారంభమైన పిమ్మట ఆ గౌరవమువారిచే రద్దుచేయబడినదా?” అని గర్ తే. డి. రీస్ గారు ఇండియా స్టేటు అచర్ నెక్రెటెరిగారి నడిగిరి.

“వైస్రలో నూచించిన కారణమునకుగాను అట్టి లై సెక్ ను లేవియు తమచేగాని, ఆయా స్థానిక గౌరవముల వారిచేగాని రద్దుచేయబడలేదని ఇండియా గవర్న మెంటువారు స్టేటు సెక్రెటెరిగారికి తెలియజేసి రని చార్లెసు రాబర్ట్సుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

నోటీసు.

తిరుమల తిరుపతివైరా దేవస్థానములలో 1915 సంవత్సరం జనవరి ౬ ఫిబ్రవరి నెలల్లో రాబడిన బంగారు వెండి వగైరాలను యీ నెల 29 తేదీని మరుగోజులలోను మధ్యాహ్నము 11 ఘంటలు మొదలు తిరుపతిలో దేవస్థానం ఖజానావద్ద వేలం వేయబడును. కొనగోరువారు దేవస్థానం కచ్చేరిలో ముందాడిగా రూ. 100/- లు డిపాజిట్టుకట్టి వేలములో సవాలు చేయవలసినది.

	సుమారు మొత్తం.
1. బంగారు (దస్తావ 80) కులంకుతు)	597-కులాలు
2. బంగారు నాణ్యములు (ఒకలాటు గా)	15-౬౬ కులాలు
3. వెండి (దస్తావ 1000-కులాలు వంతు)	9280-కులాలు
4. వెండి నాణ్యములు (ఒకలాటు గా)	8-౬౬ కులాలు
5. కొత్తహాలరు (ఒకలాటు గా) పాతహాలరు	7518-రూపాయలు
6. తేగడ రూపాయలు (దస్తావ 1000) వంతు)	2850 ,,
7. తాంబ్రము (ఒకలాటు గా)	544-తేగ
8. తేగడవైసాలు (,,)	288-రూపాయలు
9. వస్త్రాలు వగైరాలు	
10. జినివి సామానులు వస్త్రాలు.	

(Sd) శ్రీమహాంతు ప్రయోగ దాసుశేవారు

విచారణకర్త.

దేశోద్ధారకుడగు

గో కే చ రి త్ర

ఈ స్వార్థత్యాగి పవిత్ర చరిత్ర మిందు విపులముగా వర్ణింపబడి యున్నది. భారతీయులకు ముఖ్యముగ నాంధ్రులకు ఈ మహానీయు డాదర్శ నీయుడు. గ్రంథ మచ్చులోనున్నది. చదువదగినది.

హెచ్ వి. కృష్ణఅండు కో.

చింత్రాడిపేట, ఘనపాడు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1915 వ సం॥ మార్చి నెల 22 వ తేది

సోమవారము.

దక్షిణ ఇండియా వర్తక సంఘము

మన వాణిజ్య వ్యాపారముల విషయమున స్వతంత్ర ప్రతిష్టాపనలు నవీన పక్షిని ప్రారంభమయి యెంతో కాలము కాలేదు. ఒక్క బొంబాయి రాజధానిలో తప్ప మరి యెచ్చటను స్వదేశ సంస్థలైనను ఇటీవలివరకును సంత ప్రముఖముగా తల యెత్తికొనలేదు. కాని 1905-06 సంవత్సర ప్రాంతములలో ప్రారంభమయిన మహాంధోళ నాఫలముగ నన్ని జీవిత శాఖలలోను నూతన వికాసము కలిగినట్లే వాణిజ్య వ్యాపారముల విషయమున నూతన వికాసము కనుపట్టియుండుట మహానందదాయకము లోకపు పోకడను జాగ్రూకతతో పరిశీలించి యాలోచించితిమేని నేటియుగమును ఆర్థికముగ మని చెప్పక తప్పదు. అన్ని దేశములును తమ యన్ని ప్రయత్నములను ఆర్థిక సామ్రాజ్యమునకయి యే చేయుచున్నవి. రాజకీయ సాంఘికేత్యాది సర్వ పరిశ్రమలును ఆర్థికాదర్శముతో నేనడచుచున్నవి. ఆ ఆర్థికాదర్శమును మనస్సున నిడికొనియే ఆంగ్ల భూమి తన యెల్ల శక్తులను వినియోగించుచు దినదినమును ప్రవృద్ధియై నేటి యుత్తమస్థానము నలంకరింపగలిగినది. ఆయా ఆర్థికాదర్శమును జేరుటకు ముఖ్యధారములు వాణిజ్య వ్యాపారము లనుట వేరుగ వ్రాయనక్కరలేదు. అందుచేతనే ఆంగ్ల నాయకు లెల్ల జలయందువలె నీ దేశ మనను మొదటి నుండియు వాణిజ్య వ్యాపారములలో తమ లాభాలాభములను కనిపెట్టుటకు తగిన సంఘముల నేర్పరచి కార్యములను జరుపుచువచ్చుచున్నారు నీనికే ఛేంబర్స్ ఆఫ్ కామర్స్ అని పేరు. వీని యభిప్రాయముల ననుసరించియే మన నాయకులు భిన్నాభిప్రాయములగుచున్నను నీటివసతులకంటె రైల్వే వసతుల మన దేశమున నెక్కువ ప్రముఖములుగా వృద్ధియైయుండుట. వీనిబలముననే అనేక విషయములందు ప్రభుత్వపువారల కార్యజాలము ఇండియా దేశపు లాభమునకు వ్యతిరేకముగా నడచియుండుట. దేశమున విజ్ఞాన మేమియు నింకను వ్యాపించని కాలమున నివియే రాజ్య భారమును కొంచె మించుమించుగా నిర్వహించెనని చెప్పినను తప్పుగాదు. ఐరోపియను పక్షమును మాత్ర ములోచించుట చేత వీరవలన దేశముయొక్క వాణిజ్య వ్యాపారములకు సంబంధించిన విషయములలో దేశజాల కేమాత్రమును స్వతంత్ర స్థానము కలిగినది కాదు. ఆయిన పాశ్చాత్య వ్యాపారస్థులు వారిలాభమును వారు చూచికొనినందులకు విశేషము నిందించుట కనకాశములేదు. ఆంగ్ల విద్య నభ్యసించిన అనేక విషయములయందు దాంగ్ల పద్ధతులను విశదపరచి హైందవులకు నాంగ్ల ప్రభుత్వము మార్గదర్శకమైన పిదప గూడ స్వదేశ ప్రతిష్టాపనలు నెలకొని పనిచేయకుండుట కొంతవరకు దేశజాలలోపమే యగును. విరూపకుండుటకును కారణములు లేకపోలేదు. వాణి

జ్య వ్యాపార విషయముల కీ దేశమున నేర్పిన వర్తకులకు నాంగ్ల వ్యాపారులు మధ్యవర్తిత్వము నొప్పజెప్పి వలసినంత ద్రవ్యము సమకూర్చుకొనుట కనకాశములు కలిగించినంత కాలము మనవారికి తమకార్యమునందలి లోపము కానరాలేదు. ఎప్పుడు మనదేశ వ్యాపారము లోక వ్యాపార మయ్యెనో యెప్పుడు పోటీచేత కొందరి చేతులలోని వ్యాపారము పెక్కుర చేతులలోనికి పోయెనో ఎప్పుడు మధ్యవర్తిత్వ మాత్రము చేత వచ్చులాభము సొక్కుచితుమయ్యెనో అప్పటివరకును తమస్థితిగతులు చక్కగా తేటపడలేదనిన నేమివంత? ఎల్లననునదియంతయు గడచి వచ్చినందులకు సంతసింప వలసియున్నాము. ఐదుసంవత్సరములుగా మన రాజధాని వ్యాపారస్థులు సర్వ వ్యాపారముల మేలుకీమల నందరును సంఘీ భావముతో కనిపెట్టియుండిన నే కాని ఈలోకపు వ్యాపారపు పోటీలో గెలువలేమనుటకు కనిపెట్టి యుపక్రమించి యుండుట శుభసూచకము. దక్షిణ ఇండియా వర్తక సంఘముయొక్క యొడవసాంవత్సరికోత్సవము కడచిన శనివారము జరిగినది. రిపోర్టునుబట్టి చూడ నింకను నెందరో వర్తకులు సభ్యులుగా జేరవలసి యున్నారనుట విశదము కాకపోదు. అయినను నిప్పుడుండు వాటిలో శ్రీమంతులు విద్యావంతులు వ్యాపారశాక్తు ప్రతినిధులుగా నుండదగినవారి నేరకులున్నారు. వీరి శక్తియు దినదినమును ప్రవృద్ధియగు చున్నదనుటకు నీయెదు సంవత్సరముల పనియే తార్కాణము. మదరాసు పోర్టుట్రస్టుకు ప్రభుత్వమువారు ఈసంఘపు సభ్యులను ప్రస్తుతము మువ్వరను నియమించినారు. ఇరువురను నిర్వచించు కొనుటకు ముందునకు నీసంఘమునకు శక్తినిచ్చుటకు మద్రాసు పోర్టుట్రస్టు ఆక్టును సవరింపనున్నారు. దక్షిణ ఇండియా వర్తక సంఘము వారు 1914-15 తీర్చిన కార్యసరణి మిక్కిలి వ్యాప్తికలదై మహాపయోగకారియై స్వదేశ వర్తక వ్యాపార లాభకరమై కన్పట్టుచున్నది. పోస్టాఫీసులో ఉత్తరముల ఒట్వాడా చేయదగిన కాలనిర్ణయము మొదలుకొని రైల్వే నిర్మాణ కార్యపద్ధతుల విమర్శరకును వ్యాపార వాణిజ్యములకు సంబంధించిన చిన్న కొప్పసంగతులలో నన్నిటను నీ దక్షిణ ఇండియా వర్తక సంఘమువారు ప్రభుత్వమువారిచే కోరబడియు కోరబడకయు నన్నివిధముల పరిశ్రమచేసి యున్నారు. అనేక సందర్భములలో వీరిసలహా లంగీకరింప బడినవి. కాని వాణిజ్య వ్యాపారానుకూలములు దేశమునకు శలుగునిమిత్తము స్వాతంత్ర్యములు సంపాదించుట కొరకు వీరింకను నెంతయో పెనగులాడ వలసియున్నారు. ఈ దేశమున నిప్పటి చలూమణిపద్ధతులనుసరించి ప్రభుత్వమువారి నిలువపైకము ప్రెసిడెంసీ బ్యాంకులలో నుండుచున్నది. వ్యాపారమున సందిగ్ధ సమయము సమకూరి అప్పులు మన్నుగునవి ప్రభుత్వమువారి య్యవలసివచ్చినప్పుడు ఈ బ్యాంకులమూలమునగాని పనిజరుగదు. అంతేకాక ఈ బ్యాంకులలో ప్రభుత్వమువారు ద్రవ్యమును నిలువచేయుటచేత నమ్మక మెక్కువయై స్వదేశ శ్రీమంతులును ద్రవ్యము నిడుచున్నారు. అయిన భాగస్వాము లనేకులు ఐరోపియనులగుట చేత డైరెక్టరులు వారే యగుచున్నారు. వారికి హైందవలాభము లంతగా రుచింపవు. హైందవ వానకూలములనుగూడ వారు బాగుగా నెరుంగజాలరు. హైందవులు డైరెక్టరులుగా జేరుటకు బ్రయత్నింపగా ననేకవిధములగు నాటంకములు పెట్టబడినవి. కావున ప్రభుత్వమువారు ప్రజల సొమ్ము నా బ్యాంకులలో పెట్టినప్పుడు వారి పక్షమున ప్రాతినిధ్యమునకు తగినపని తీర్చుపవలసి

నదని ఈదక్షిణ ఇండియా వర్తక సంఘము వారు అనేకవిశేష ప్రయత్నము నొనర్చినారు. స్థానిక ప్రభువులవద్దగాని ఇండియా ప్రభువులవద్దగాని ప్రస్తుతము ఆ ప్రయత్నములు సాగలేదు. దక్షిణ ఇండియా వర్తక సంఘమువారి విషయమున నింకను నెంతో పాటుపడవలసియున్నారు. ఇంకను నెక్కువజలముచేరి మొరపెట్టికొనినయెడల మార్గము కలుగకపోదు. మొన్నటిదిన మువ్వరనుచు దక్షిణ ఇండియా వర్తక సంఘాధ్యక్షులగు త్యాగరాయ శెట్టిగారు నొక్కి చెప్పినవిషయమున తగినపని నడుచుటకును దేశపు ప్రోద్బల మీ సంఘమునకు కావలసియున్నది. ఇప్పటియుద్ధము ప్రారంభమైన పిదప మన ప్రభుత్వమువారేమి, ఇండియా ప్రభుత్వమువారేమి ఇండియా కార్యదర్శిగారి యుత్తరువులకులోబడి పరిశ్రమలవిషయమున శ్రద్ధపుచ్చుకొనుచున్నారనియు సహాయము చేయుచున్నారనియు జెప్పి త్యాగరాయ శెట్టిగారు

“ఈవర్షాటు లన్నియును నెంత హృదయ పూర్వకములైనను ఎంత బాగుగా నిర్వహించినను కొట్లకొలది ప్రజలతో నిండి మహాత్తరమగు వ్యవసాయవృత్తి కాలవాలమైన హైందవభూమి వంటి దేశముయొక్క పరిశ్రామి కోర్కెణమునకు చాల జాలవు. యుద్ధ ముగి పోగలదు. దానిలోనిసంభవములు గతకాలమునకు చేరిపోగలవు. ఇప్పటి మైపూతలు శాశ్వతముగా నిలువ నేరవు. పట్టికర పత్రములచేతగాని అచ్చటి నుండి ఇచ్చటికి ఇచ్చటి నుండి అచ్చటికి మార్పునందు వస్తుప్రదర్శనముల వలనగాని హైందవభూమి పరిశ్రామికముగా ప్రవృద్ధిపంది జేరుపొంద జాలదు. * * * బలహీనముగు సాధనములుపనికిరావు హైందవదేశమునకు కావలసినది ఇచ్చట ప్రారంభదశయందు నుండు పరిశ్రమలకు సంపూర్ణముగు సంతృప్తయే.” అనివిమర్శించి ఇంగ్లండులో జరుగు సంతృప్తి పరిశ్రమను బేర్కొని “ఇంగ్లండు రాష్ట్రము ఈ విషయమున నేమి చేసికొనినను చేసికొనకున్నను ఈదేశమున మాత్రము ప్రభుత్వసంతృప్తి ప్రభుత్వ సహాయములు లేక పనిజరుగ నేర”దని

దృఢముగా పలుకుచున్నారు. ఈ విషయము నాచరణగో జెట్టదగినప్పుడు గమనింపదగిన సూక్ష్మతములలో నభిప్రాయభేదమున్నను నేటిదినము ఆరంభదశలోని పరిశ్రమలకు ప్రభుత్వ సాహాయ్య మవసరమగు మతముమాత్రము సర్వజనాంగీకారమును బడసియున్నది. దీనిని ప్రభుత్వము వారికి మాటి మాటికిని వచ్చుజెప్పి దిన దినమును వారెక్కువ శ్రద్ధపుచ్చుకొనునట్లు చేయుట మన ధర్మమైయున్నది. ఈ ధర్మమును నేర వేర్చుటకు దక్షిణ ఇండియా వర్తక సంఘాధ్యక్షులు తలపెట్టియుండుట శ్లాఘనీయులు. దేశ వాణిజ్య వ్యాపార పరిశ్రామికాభివృద్ధిని అనగా ఆర్థికాభివృద్ధిని కోరునభిమాను లెల్లరును నీ దక్షిణ ఇండియా వర్తక సంఘపు శ్రేయస్సును మనస్సుననిడి తగినరీతిని ప్రోత్సాహపరతురుగాక యని నమ్ముచున్నాము.

నిన్న సాయంత్రము మా కార్యాలయమున జరిగిన గానసభ సర్వ విధముల జయద్రవముగా నెరవేరినది. ఆహూయమానులగు నాంధ్రసోదరులలో పెక్కుమంది సభకు విచ్చేసి ఆంధ్రసంఘాభిమానమును వెల్లడించిరి. విద్యాంసులగు గరికపర్తి కోటయ్య దేవరగా రుగ్గుపాలతో గూడ తమ పుత్ర ద్వయమునకును గానామృతమును గ్రోలనొసంగి యాంధ్రలోకము వారి కృతజ్ఞతకు గాక భారతీయులందరి కృతజ్ఞతకు నత్యంతమును పాత్రులైరి. ఇంత చిన్నవయసున నాబాలురు గాత్రజంతుముల రెం

విరోధా మహాసంగ్రామము.

ఇంగ్లండు

జర్మను విమోచనము.

స్థిమరులమీద బాంబులు వేయుటకు యత్నించుట ఆంగ్లేయుల వైమానికులు తరిమివేయుట

లండను మార్చి 19:—దీనిమీది కొక జర్మనీవారి వైమానికుడువచ్చి యాదలపై బాంబులవేయబ్రయత్నించెను. కాని బాంబులన్నియు సముద్రములో బడిపోయినవి. బ్రిటీషు వారి కావలియోడలలో నొకదానిలోనివా రొకవైమానికునివై కుపాకులు బాధపెట్టిరి. బ్రిటీషు వైమానికులు వెంటబడి దళము నారంభించిరి.

ఇంగ్లండులోని వర్తకసంఘములు.

కార్మికశాసనముల నిషేధము.

లండను మార్చి 19:—దొరతనమువారును తామును గలసి సలహాజేసిన పిదప కార్మికకక్షలోని ప్రముఖులు మందుగుండు సామానాల తయారుచేయు కర్మాగారములపని జేయుట మానుదగదనియు, వివాదాంశము లన్నియు మధ్య వర్తులపరముగా గాని లేక యుద్ధయధికములవారు గూడిచర్చించుట కలవగాని ధీమానించుకొన గూడదనియు, వర్తకపు కూటములలో జేరవలె యితర శ్రీయును పురుషులును గూడ కర్మాగారముల బనిజేయు వీలు గలుగు నట్లు వైకుట యలవారు తమ పద్ధతుల నీ సంగ్రామము జరుగుచున్నంత వరకు మార్చగూడు ననియు చెప్పిరి. కర్మాగారములకు వచ్చు లాభములో నూటికి 10 వంతున మాత్రమే కర్మాగార స్వాములు దీసికొనెదరు. మిగతభాగము దొరతనమువారు దీసికొందురు. ఇందు మాటలను కార్మిక కక్షవారల చెప్పినట్లు కర్మాగార స్వాములకు సంగ్రామ స్థితిచే నెక్కువ లాభము కలుగకుండును.

డింటియందును గూడ నిట్టి యసమాన కౌశలమును గడించు తెంతయు ప్రశంసనియుము. అందుగో సగ్రనుతుడు ముర్రీగానమున సభాసమల నానంద పారవశ్యమున చొక్కంజేసి ననుట నెక్కుడుగ ప్రశంసించుట కాజాలదు. ముర్రీగానము నందువలెనే ఫిడేలు మృదంగ వాద్యముల యందు గూడ నా బాలుని కౌశలము ప్రశంసని యముగ నే యుండెను. అన్నదమ్ములిరువురును సమానముగ నే కృషిచేసిరి కాని వీరింకను కృషిచేయ వలసినదెంతయో గలదని శ్రీయుతులగు బి. యస్. శర్మగారు వాచిరువురికిని స్వర్ణపతకము లొసంగు సందర్భమున నొనరించిన హిస్సోపదేశ మెంతయు సముచితము. కోటయ్య దేవరగాడి స్వర్ణపీఠాంబోత్సయము నొసంగుచు నీబహుమానము మీ పాండిత్యమున కొసంగినదిగాదు. మీ పాండిత్యమునకు తగిన బహుమానము లేనేలేదు. మీరీడ్డలను గానకోవిదుల నొనర్చి యాంధ్రమండలమునకు వన్నెదెచ్చుటచే నాంధ్రులకు మీయెడలగల కృతజ్ఞతా సూచకముగ నీకానుక మీ కొసంగుచున్నామని శర్మగారు నుడివినది కేవలము సమంజసము. జనకులును విద్యారువులు నగు కోటయ్యదేవరగా రీతినే తమపుత్రులకింకను ప్రాశ్నశ్చిమ గాన శాస్త్రవిశేషముల నెరిగించి వారి నసమానులగా నొనర్చగలుగుదురు గాక యనియును ప్రస్తుత మాయన వీరితి నిగాంధర్వవిద్యను శిష్యసంఘమునకు బోధించి విస్తరింపచేయుచున్నారో అటులే ఈబాలురుగూడ సుశిక్షితులై పండితమండలులై తమతండ్రిగారి యుద్దేశ్యమును శీఘ్రమున ఆచరణమును హిస్సోపదేశమును సార్థకముగను ట్లివిద్య నత్యధికముగ శాంధ్రసంఘమున నూతనవికాసముతో వ్యాపింపచేయుదురుగాక యని యును కోరుచున్నాము.

హిందూదేశపు వైనికుల శౌర్యము

బ్రిటీషు ఆఫీసుల నష్టము

అలహాబాదు, మార్చి 20:—పయోనియరు పత్రక లండన్ లేఖనీడిట్లు తంత్రివార్తకంపుచున్నాడు. ఈవారమున ఇండియన్ సెనికులు శ్రేష్ఠతముగ పనిచేసిరి; నూజే మెహల్ సంబంధమైన పోరాటమున వారు చూపిన శౌర్యసామర్థ్యాదులు మిక్కుటముగ కొనియాడబడినవి. ఇండియన్ సెనికుల నాయకుడగు సర్ జేమ్స్ విల్ కాన్స్ గాన్సేని ఫీల్డుమార్షల్ సర్ జాన్ ఫ్రెంచిగారు అభినందించిరి. యుద్ధము ముగ్యముగ జరిగినపాట “సింధురైఫిలు” వైనికులు పోరుచుండిరి. స్కాటిష్ రైఫిల్సుతో చేరిన రెప్పిసెంటు కన్నల్ బ్లీస్ గారును, గాడ్ డన్న దళముతో చేరిన రెప్పిసెంటుకర్నల్ యూనియెక్ గారును, మరికొందరును హతులైరి. జర్మనులలో నిరుపదివేలమందికన్న నెక్కువగ హతులైరి. మన బలమైన ఫిరంగిగుండుదెబ్బలు వానివైనికులలో నశేటలను చాపచుట్టగా పడునట్లు చేసినవి; మనకాల్పులు వారిసేనలను తరుమగొట్టినవి.

గ్రేనేడియర్లు గార్డుస్ రాయల్ బెక్కువయ్యన్, లివర్ పూల్స్, గాడ్స్, సిఫోర్స్, రి-లండన్ అండు విన్స్ రైఫిల్స్, ఈఫలాశములలో ఆఫీసులు అనేకులు మడిసిరి. పటాళములన్నియు కడుసాహసముతో పనిచేసినందునచూ, మానములు, డిస్పాచ్ (రిపోర్టు)లలో పోగడలు విశేషముగ నుండును. నూజేమెహల్ సంబంధమైన పోరాటము ఈవారమున పూర్తిచేయబడెను. మిత్రమండలివారు తాముజయించిన ప్రదేశము మరల శత్రువుల వశముకాకుండునట్లు కాపాడుకొనుచున్నారు. శత్రువులు ఆ ప్రదేశమును కోరితల పెట్ట ప్రయత్నముల నోడించుచున్నారు. పరానుబెల్లియము వైనికులు ముందుకుపోవుట.

యుద్ధరంగమునందు సేనలపక్షికడ వలన ఫ్రెంచి వారు విజయము గాంచుచున్నారని. శిథిలాలనున కందకములనగిరి జరుపుకొని పిమ్మట శత్రువులమీదపడి పోరాడినప్పటి సాహసము ఆశ్చర్యకరము ఏవంకజూచినను సాహసముతో పనిచేసిరి; నష్టము విశేషముగ కలిగినను, అన్నిప్రక్కల యందును, ముఖ్యముగ వాంక్వాయ్ యొద్ద విజయము గాంచిరి. శ్రాత్రసేన యేదైన వచ్చెనోయని భ్రమవడునంతటిసాహసముతో బెల్లియనులు పోరాడుచున్నారు; ఇప్పటికి చాలప్రదేశమున శతపరుచుకొనిరి. ఈతరున, మిత్రమండలివారు చాలవలకు ముందునకు వెళ్లిరి. వెనుక జర్మనులకు చాలఅనుకూలముగనుండి మిత్రమండలివారికి నిర్బంధకరములుగనుండిన ప్రదేశములలో పలుప్రాంతములను మైశ్కోలది కందకములు శత్రువులయొద్దకుండి మిత్రమండలివారిచే వశపరచుకొన బడినవి. వాంక్వాయ్ చాంపే, నూజేమెహల్, ప్లాడర్స్, ఈ చోట్లలో మిత్రమండలివారికి కలిగిన విజయము వీరు కట్టిగ జయముగాంచి ముందునకు వెళ్లుమందుటను చూచుచున్నది.

కారల్ ప్రా అను జర్మనుక్రాసరు

నా కాదర్ధికారుల ప్రకటన.

లండను మార్చి 20:—కారల్ ప్రానును జర్మనుక్రాసరు పడమటి ఇండియాదీవుల కవతల నంజరు నెలలో ముంచబడి యుండునని నా కాదర్ధికారులు ప్రకటించుచున్నారు.

హాల్డేనుప్రభువు.

యుద్ధమునుగుంచి ప్రసంగము.

లండను మార్చి 21:—క్విన్స్ పోలలో యుద్ధమునుగుంచి ఉపన్యాసములు జరిగినభకు అధ్యక్షులుగనుండి హాల్డే ప్రభువుగారు ఇట్లనిరి:—సమయముకనినెట్టి సిద్ధపడి యుద్ధమునకు దిగిన శత్రువులతో మనము పోరాడుచున్నాము. జర్మనుసేనా ప్రవాహమును అపుటకు బ్రిటీషు ఫ్రెంచిసేనలు గోడకట్టినవి. ఇప్పుడు కాలము మనకు అనుకూలముగనున్నది.

సర్ విల్లియము రాబర్టుసనుగారు.

యుద్ధవ్యవహారశాసనముగ నియమింపబడుట.

లండను మార్చి 21:—రజరంగమున ఆంగ్లేయసేనలకు సంబంధించిన యుద్ధవ్యవహారకార్యములను నిర్వహించువానికి శాసనముగ, సర్ విల్లియము రాబర్టుసనుగారు నియమింపబడినట్లు, లండనుగెట్టు తెలియజేయుచున్నది.

ప్రాము

ఫీల్డుమార్షలు సర్ జాను ఫ్రెంచిగారు.

వైనికులను క్రొని చూడుట.

లండను మార్చి 19:—ఫీల్డుమార్షలు సర్ జాను ఫ్రెంచిగాట్టు తెలియజేయుచున్నాడు:—రెండవందల జర్మనువైనికులు సెయింటు ఇల్లోయమీద పడినప్పుడు సులభముగ వెనుకకు నెట్టివేయబడిరి. దీనిని మట్టడించిన జర్మనువైనికులలో రెండువంతులు హతులైరి. లేదా దెబ్బలు తగిలినవి.

న్యూహెవెల ప్రాంతమున, జర్మనులు ఫిరంగులను వేసి చాలమందుసామగ్రి భుక్తుచేసిరి. కాని, ఆంతప్రయోగము కలుగలేదు. న్యూహెవెలద్ద యుద్ధముజరిగినప్పుడు, మన సేనలను, జనరలు సర్ డొంగ్లసుహేరు గారతినవర్తతో నడిపించిరి. ఈయుద్ధములో మనవైనికులు చాలపరాక్రమమును కనుపరచిరి. ఎంతయో చొరవచేసిరి. ప్రాణములకు విసగుకలుగునట్లు చాలకాలము వైనికులు, కందకములలోపడియున్న న, యుద్ధముచేయు సామర్థ్యము వారికి తిరుగుటలేదని దీనివలన ధృఢపడినది.

జర్మనీవారి దురాగతములు.

మత గురువును మతమునుండి వెడలగొట్టుట.

ప్రధానగురువగు, లూకసుగారిని రిమ్మిలోని మతమునుండి జర్మనీవారు వెడలగొట్టిరి. వీరిపృథ్విక యింటిలోనున్నారు. ఈ యింటిమీద ఫిరంగిగుండ్లు పడకుండ అడ్డమేమియులేదు. రిమ్మి కెకడ్రెలును ఒక సంవత్సరము వరకు ప్రస్తుతమున్న స్థితిలోనే యుంచబడుననియు, దీనికి జర్మనులెంత నష్టము కలిగించినదియు, తెలిసికొనుటకు ప్రజలువచ్చి చూచెదరనియు వీరు తెలియజేయుచున్నారు.

పరానుఅధికారుల ప్రకటన

కందకములను పట్టుకొనుట.

ప్రధానము మార్చి 19:—పరానుఅధికారుల లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—వాటరుడము లార్చెట్టువద్ద ఆల్బయినుగ్రామమువైపున ఒక ప్రదేశమునుండి మరియొకప్రదేశమునకు రాక పోకలు మున్నగునవి జరుపుకొనుటకు, జర్మను అపయోగించుకొనుచున్న కందకములను మేము పట్టుకొంటిమి. ఈకందకములను రక్షించుచున్న జర్మనువైనికులు చంపివేయబడిరి లేదా తరిమివేయబడిరి లేదా శట్టుకొనబడిరి. బోలంటు, ఫోరడి ప్రావింసులకువధ్య తీరముగ పోరాటము జరుగుచున్నది. మన వైనికులు 150 మాటరులదూరము ముందుకుపోయిరి. కాకసెన్వాయ్ అడవిలో జర్మనులు మనమీద తిరిగిపడినప్పుడు వెనుకకు నెట్టివేయబడిరి మనము ముందుకుపోయిన ప్రదేశమునంత ను నిలవనెట్టుకొంటిమి. కడచిన నెలనుండియు ఒకప్రదేశము శత్రువుల స్వాధీనమునందున్నది. దీనికి తూర్పుభాగము నొక ముఖ్యభాగమున్నది. దీని మేము చొమ్మిచేసిపట్టుకొంటిమి. రాత్రియనక పలనక శత్రువులు మనమీద తిరిగిపడుచున్నప్పుడు, వెనుకకుగొట్టుచు వచ్చితిమి.

సాయంకాలపు. ప్రకటన.

ప్రధానము మార్చి 20:—నిన్న సాయంకాలమున నిట్లు ప్రకటించబడినది:—వాదాపుగ సేనాముఖమునం దన్ని ప్రదేశములందున, కాంతముగనన్నది. ఎయితునదీ లోనయందు ఫిరంగుల యుద్ధముమాత్రము జరిగినది. మెస్సెలుకు ఈకాశ్యభాగమున గుట్టుబద్ధులన్ని మనప్రదేశముమీద జర్మనులుపడి, తీరముగ మట్టడించిరి. దానిమీద జర్మనులకు చాలనష్టము కలుగచేసి మేము వెనుకకుగొట్టితిమి.

లండన్ మార్చి 21:—నిన్న సాయంకాలము ప్రావింసులో ప్రకటించినది:—జర్మనీవారు బాయిస్ లీమీద పగలంతా తీరముగ ఫిరంగులు కాల్చిరి. రాత్రివేళ యాగ్రామమును శట్టుకొనవలెనని ప్రయత్నించిరి. కాని మనసేన వారిని వెనుకకు గొట్టివేసినది. ఇప్పాల్మెవద్ద ఫెరాయ్ యుద్ధము జరిగినది. ఇక్కడ జర్మనీవారిసేనలు చాల ఫ్రెంచివారిచేతిలో నున్నవి. తమ సానములనుండి ఫ్రెంచివారి కైగోట్లకలెనని జర్మనీవారిసేనల ఖిడ్రయత్నించిరి కాని లాభములేకపోయినది. ఇప్పాల్మె యుద్ధములో జర్మను సేనలో చాలమంది వైనికులు చనిపోయిరి.

ప్రధానము మార్చి 21:—నెటిమధ్యాహ్నము లిట్లు ప్రకటించబడినది:—యుద్ధపు సీతిగతులలో మార్పుమియు లేదు.

పరానువాటికొత్త సైనికులు

రంగమునకు పంపబడుచుండుట

మతగురువుల యుపదేశము

ప్రధానము మార్చి 21:—1916 వ సంవత్సరమున యుద్ధమునకు పంపుటకై తేజీకు చేయుచున్న పరాను వైనికులను

మిలిటరీ అధికారుల కృత్యములను ఖండించుచు ఇంకను
ఉపన్యసించుచుండగా సభాధ్యక్షుడు కూర్చుండుమని అనేక
మారులు ఉత్తరువు నిచ్చెను. సోపర్నికుసార్తీ కట్టుబందగు.
కూర్చుండవద్దు! ఉపన్యసించుడు, ఉపన్యసించుదని లెడ ౨౪
గారికి ప్రోత్సాహము చేసిరి. సభలో కలవరము అధికమాయెను.
కొంతమంది ఉపన్యాసకులు ఇట్టి ప్రసంగములు పనికిరాదని
తీవ్రముగ ఖండించిరి.

టెక్నిక్

దార్శనము ముట్టడి.

కోటలు బయటనుండి నిశ్చలము చేయవలెను.

క్రొత్తయోధులను పంపించుట.

వాతావరణ నిలి వలన నిశ్చలము కలుగుట.

లండను మార్చి 19:—జలసంధి లోపలనున్న గనులు పది దినములనుండియు, తీసివేయబడు చున్నవి. నిన్న పరాసు అంగ్లేయు యుద్ధపుటోడలు, కలిసి, ఇరుకు ప్రదేశములలోని కోటల మీద ఫిరంగులను వేయవారంభించినవి. ఉదయము 10-45 నిమిషములకు, క్విన్సెన్ బెత్తు, ఆగ్ మెయ్ క్, ఇక్స్ ఫోర్ యిల్, నెల్సన్, అను యుద్ధనావలు, అయిదు కోటలమీదను, బ్రెంట్ ప్రెస్ బర్న్, నావలు, మూడు ఫిరంగిదళము మీదను ఫిరంగులను వేసినవి. వీనికి టర్క్ వారు తీవ్రముగ ఫిరంగులను ప్రేల్చి సమాధానము చెప్పిరి. 12-22 నిమిషములకు, నెల్సన్, ఇల్ లోను, మార్ మాను, బెటెలు అను యుద్ధ నావలు ముందుకుబోయి సమీపమునండి, కోటలమీద ఫిరంగులను వేయవచ్చునని నాలుగు కోటలలోని ఫిరంగులను కాల్చి, టర్క్ వారు సామర్థ్యముతో సమాధానము చెప్పిరి. కాని, జలసంధిలోని పదియుద్ధపుటోడలు గుండ్రము చేసి, వానిని నిశ్చలము చేసినవి. ఈ యుద్ధపుటోడలన్నిటికిని దెబ్బలు తగిలినవి. 1-25 నిమిషములకునప్పటికి కోటలు ఫిరంగులను కాల్చుట మానివేసినవి ఇదివరకు జలసంధిలోకి వెళ్లి కొన్ని యోధులు ఫిరంగులను వేయవచ్చునని, వీనికి విశ్రాంతిని లభింపజేయుటకై, వాడెన్ను, ఇబ్జెస్టిబిలు, ఓమను, ఆల్బియను, స్విఫ్ట్ సర్, మెజిస్టిక్ అను, యుద్ధనావలు పంపబడినవి. 'బెటెలు' యుద్ధనావ మునుగుట.

మంచిపరాక్రమముతో కోటలమీద ఫిరంగులను వేసిన, పరాసు యుద్ధ నావలు బయటకు వచ్చుచుండగా, బెటెలు, ఒక మందుగనికొట్టుకొని, ఆదినికొయ్యి గ్రామమునకు తరభాగమున మునిగిపోయినవి. వీనిసానమున పరిశోధించుటకు యుద్ధపుటోడలు, కోటలమీద తిరిగి ఫిరంగులు వేయవారంభించగా, కోటలలోనివారును ఫిరంగులను కాల్చిరి. మంచిగలవలన లోలగించుచుండగా, యుద్ధపుటోడలు కోటల నెదిరించుచునే యున్నవి.

'ఇబ్జెస్టిబిలు' ఓమను' మునుగుట.

ఇబ్జెస్టిబిలు, నాలుగు గంటలకును ఓమను యుద్ధపుటోడ ఆగంటలకు ముందుగలవలన గొట్టుకొని మునిగి పోయినవి. ఇవి మునిగిపోయినవంటి వీరు చాలలోతుగ నున్నది. ఇక్కడెక్కడినుండి అనువాకు ముందుభాగములో నొక పెద్ద ఫిరంగి గుండు తగిలినది. ఈయోధుడు మరవ్యుడు చేయవలసియున్నది. చీకటిపడిన తరువాత కోటలమీద ఫిరంగులను వేయుట మాని వేయబడినది. గనులను తొలగించుటకూడ చీకటిపడిన వెనుక ఆపుదలచేయబడినది. సముద్రములో గనులుండుట వలన చాల ప్రమాదము కలుగును. అందుచే దీనివలన ప్రమాదము లేకుండ బ్రాన్ ట్రెగ్ మెంట్ వలసియుండును. తీవ్రముగ ముట్టడి జరుగుచున్నను, అంగ్లేయు నావికులకు విశేషముగ, నష్టము కలుగలేదు.

కోటలకు నష్టముకలుగుట.

కోటలకు కలిగిన నష్టము విషయమై, తెలియజేయుచు నిటీవల ప్రకటించిన సంగతులనుబట్టి చాల సేకయు, నొకలును ముట్టడిని సాగించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. మార్చి 16-వ తేదీని నైను ఆడ్మిరలు, కార్తెనగారికి జబ్బుచేయుటచే, వీరి సానమున, రియన్ ఆడ్మిరలు డిగోబెక్కు గారు పనిచేయుచున్నారు.

ముట్టడిని వర్ధింపుట.

సెయింటు ఇలియసు కొండమీదనుండి, 18-వ తేదీని జరిగిన ముట్టడిని, టెనెడోసు, యుద్ధమునైటరునిలేఖకు కుప్పెట్టి యిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:—16 యుద్ధపుటోడలున్నవి. ఉదయము 11 గంటలకు ముట్టడి ప్రారంభమై సాయం కాలము 5 గంటలలో ఆగిపోయినది. మూడేసి యుద్ధపుటోడలు కలిసి, కూండెరి, హమిడె, కిలిద్దహను, మెడ్డిడె, వజి మెన్సి కు కోటలమీద ఫిరంగులు వేయగా కోటలలోనివారు తీవ్రముగ ఫిరంగులను కాల్చి సమాధానము చెప్పిరి. కాని, ప్రయోజనమేమియు కలుగలేదు. డార్జిన్ లుమిడను ఒక పట్టణమునకు సమీపమున నున్న ఒక కోటనుండి సుధావ్యూహము రెండుగంటలకు విపరీతము పొగరావారంభించెను. దీనివలన కోటలోని మందుసామగ్రి ప్రేయించునని లోచుచున్నది.

గొప్పగొప్ప యుద్ధనావలు చాలకాలము ఫిరంగులను వేయుటవలన కోటల కంఠవరకు నష్టము కలిగినది ప్రస్తుత మింకను నిర్ణయించుకొనుటకు వీలులేదు. ఇదివరకు మనముగనులను తీసివేసిన ప్రాంతములకు, మన యుద్ధపుటోడలు వెళ్లినవి. కాని అవతలనున్న గనులు కెరటములకు కొట్టుకొని వచ్చినందు వలన మనయోధులకు నష్టము కలిగినది.

క్రొత్త యుద్ధనావలను పంపుట.

డార్జిన్ లు ముట్టడిలో నష్టముగనావలకు బదులుగ పరిచేయుటకు ఇంగ్లాండునుండి, క్విన్సెన్, ఇంప్ కేబిలు, అను యుద్ధనావలు రెండును పంపబడినవి. ఇవి వెంటనే యిక్కడకు రావలసియున్నవి. వీనిలో తిరిగి అంగ్లేయునావలు భర్తీయగును.

యుద్ధనావలు జలసంధిలో ప్రవేశించుట.

పార్సెసు మార్చి 20:— టెనెడోసుకుండి 19 వ తేదీని యిట్లు తెలియవచ్చుచున్నది:— ఆరు యుద్ధనావలు జలసంధిలో ప్రవేశించినవి కాని వాతావరణ నిలివలన తీవ్రముగ సామర్థ్యముతో ఫిరంగులు వేయుట కంతరాయము కలిగినది.

పరాసు వారు క్రొత్తదానిని పంపుట.

పార్సెసు మార్చి 20:— పరాసు అధికారు లిట్లు ప్రకటించిరి:— డార్జిన్ లులోని యుద్ధపుటోడలమీద టర్క్ వారు తీవ్రముగ అగ్నిచర్మమును గురిపించిరి. 'గుల్ ను' అను యుద్ధనావ ప్రస్తుతమునకు మాత్రము నిరుపయోగమైనది. ఇటీవల మునిగిపోయిన 'బెటెలు' నావకు బదులుగ ప్రస్తుతము సిరియా లోనున్న హెనరీ క్వాన్స్ అను నావను వెళ్లి సాహాయ్యము చేయుటకు, ఉత్తరపుచేయబడినది.

పరాసు అధికారుల ప్రకటన.

పరాసు అధికారుల టిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:— ఇరుకు ప్రదేశములలోని కోటలదగ్గరకు వెళ్లి ఫిరంగులను వేయు భాగ్యము పరాసు యుద్ధపుటోడల కల్పించిరి. పరాసు వారు చూపిన సామర్థ్యమునకు అంగ్లేయు నావికులెంతయు, మెచ్చుకొని నారు. బెటెలు యుద్ధపుటోడ మునిగి పోయి నష్టపడినది, పరాసు వారి ప్రతిష్ఠను నిలువజేయుటకై తిరిగి, రియన్ ఆడ్మిరలు గూర్త పార్సెసు గారు తెలియజేయుచున్నారు: 64 మంది నావికులు దీనిలోనుండి రక్షింపబడిరి. తక్కిన నావలలోని వారికి కలిగిన నష్టము స్వల్పము.

ఎడ్వెన్సునుండి తెలిసిన సంగతులు.

ఎడ్వెన్సునుండి, 19 వ తేదీని వచ్చిన వార్తలవలన నీ సంగతులు తెలియుచున్నవి:—ఇరుకు ప్రదేశములలో నున్న కోటల మీద మిత్రముండలి వారు ఫిరంగులను వేయుటవలన, విపరీత తమకు నష్టము కలిగినది. 19 వ తేదీని తీవ్రముగ ఫిరంగులు వేయబడుచున్నవి. 15 తేదీని మిత్రముండలి వారు 2 వేలగుండ్లను వేసినది. మిత్రముండలి వారి యుద్ధనావలు టర్క్ వారి కోటలకు కలిగించిన దుష్టమునకు, టర్క్ వారి మందు గనులవలన మిత్రముండలి యుద్ధనావలకు కలిగిన నష్టమునకును సరిపోయినది.

పరాసు నాకామంత్రి సానుభూతి.

పార్సెసు మార్చి 21:— దొరతనము వారి పక్షమున పరాసు నాకామంత్రి డార్జిన్ లులో పరాసు నాకాదళమునకు నాయకుడుగ నున్న డి. డ్యూక్ యిట్లు తెలిపారైరు పంపించిరి. నావికులందఱును సేనాధిపతియమయినాను. క్విన్సెన్ గు సమైక్యము కలిగి నందుననే సేనంతయు సానుభూతిని గనుపరచుచున్నాను. చిరకరు మనకు యుద్ధములో జరుము తప్పదు.

సముద్రము అల్లకల్లోలముగ నుండుట.

ఫిల్లీ మార్చి 21:— కొన్ని కోటలనుండి డార్జిన్ లు కు సముద్రము అల్లకల్లోలముగ నున్నందున ముట్టడిని సాగించుటకు వీలులేకపోయినది. ఇప్పుడు సముద్రము కాంతముగ నున్నది కెప్టెన్ బురవరకు నావలు వెళ్లవచ్చును. కాని సముద్రము అల్లకల్లోలముగండి మిత్రముండలి యుద్ధనావలు ఫిరంగులు కాల్చుటకు వీలులేకపోయి టర్క్ వారు క్రొత్త ఫిరంగులను, వాలిట్టును తెచ్చి కోటలమీద అమర్చి, దెబ్బలుతగిలి చేడిపోయినవంటి కోటలను మరవ్యుడు చేసినానకుండ చేయుట అసంభవము.

కానిస్టాంటినోపొలులోని పక్షము.

గంధర్గోళము పడుచుండుట.

వీటరు గ్రాడు మార్చి 20:— అధికారుల టిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:— బోస్ఫరసు ఉత్తరభాగమునకు రష్యన్ యుద్ధనావలు వచ్చినవి. దీనివలన టర్క్ కి సానుభూతియుగా కానిస్టాంటినోపొలు నగరములోని ప్రజకు భీతికలుగుచున్నది.

దక్షిణాఫ్రికా

పి.వి.బాప్తిస్మా యుద్ధము.

200 జర్మనులను పట్టుకొనుట.

తీవ్రముగ యుద్ధము జరుగుచుండుట.

స్వకోపముండు మార్చి 21:— యూనియన్ ప్రభుత్వము వారి, సేలలోనున్న రైటునిలేఖకు డిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:— జనరలు బోథా గారి నాయత్వముక్రింద అంగ్లేయు సేనకును జర్మను సేనకును యుద్ధముగు యుద్ధము జరిగి, రెండు వందలమంది జర్మనులు, రెండు ఫిరంగులును పట్టుకొనబడినవి. డి.వి.బాప్తిస్మా గు క్రొత్త దేశమున జర్మను సైనికులు జలముకు కందకములను నిర్మించుకొని యున్నారు. వారికద్ద ఫిరంగులుకూడ నున్నవి.

తీవ్రయుద్ధము జరుగుచుండుట.

తీవ్రమున యుద్ధముకను జరుగుచున్నది. యూనియన్ ప్రభుత్వము వారు సేనలకు సాధారణముగ యెక్కువ సైన్యము కలిగినది. జర్మను సైనికుల నష్టముక నిర్ణయించబడలేదు కాని చాలనష్టము కలిగియుండక మానదు.

దక్షిణాఫ్రికా దూస్థానము.

జననము.

నూజివీకు 22:— క్విన్సెన్ లు గు రాజారంగయ్య ఆఫ్ఫి రావు బహదర్ వారి దత్తపుత్రులకు ఉయ్యూరు జమీన్దారు గారికి ఆదివారమునాటి రాత్రి ఒక కుమారుడు కలిగినాడు. ఉయ్యూరు పుగనానులు చాల సంతోషించుచున్నారు.

శాంతిశోరకు ప్రార్థనలు.

కూనూరు మార్చి 21:— త్వరలో యుద్ధము పూర్తియై లోకము శాంతిపొందవలెనని హిందూదేశమునందలి కెతలిక్కు చర్చీలలోనేడు ప్రార్థనలు చేయుచున్నపుగాను ఉత్తరపు చేసినది. ఈ ప్రార్థన సమయమున పోగారు స్వంతముగ ప్రాసిన పార్థన వదులుచును. కూనూరునందలి కెతలిక్కు చర్చీలోనేడు ఫాదిరీ మా, ఫాదిరీ మాడ్ గారు ప్రార్థనలు సల్పిరి.

హైదరాబాదు విద్యావిషయిక కాన్ఫరెన్సు.

సికింద్రాబాదు మార్చి 20:— హైదరాబాదు మొదటి విద్యావిషయిక కాన్ఫరెన్సు పూర్తియైంది. ఈసభను హైదరాబాదు చరిత్రలో అద్వితీయముగ నెంచుచున్నారు. ఈసభను నిజము రాష్ట్రమునందలి విద్యారంభులందరు ప్రాత్యానాపరచిరి. ఎ.ఎ.సి. హైదర్ గారు సభాధ్యక్షులుగనుండిరి. వీరిట్లు చెప్పిరి:— విద్యావిషయమునందు అభివృద్ధి కెంది యితరసంస్థానములకు ఇక హైదరాబాదు ఎంతమాత్రము వెనుక బడియుండవలసలేదు. హైదరాబాదు రాష్ట్రములో మాటికి సుమారు ముగ్గురు మాత్రము, వ్రాయగలవారు, చిరునగలవారు ఉన్నారు. రాష్ట్రములో కొద్దిపట్టణములుండుట, ప్రభుపాపాశాలలయందు జననలకు ఆభిమానము లేకపోవుట, విద్యాపద్ధతి పరిగాలేకపోవుట, మరకొన్ని కారణములు వెనుక బడియుండుట ముఖ్యకారణములని చెప్పెను. కాని యిదికావు. పరస్పర సాహాయ్యము, పట్టుదల లేకపోవుట ముఖ్యకారణము. నిజము రాష్ట్రమునందు 1000 మంది స్త్రీలలో చదువుకొన్నవారు 1 గురు మాత్రమే కలరని, చెప్పటకు చింతిగా నున్నది. విద్యావిహీనులకు స్త్రీలతో దేశము ఎన్నటికి వృద్ధి కందకాలను. కొన్ని తుగ్గులవరకు విద్యను మాతృభాష (అనగా ఉరుదు) లో చెప్పట అవసరము. నిజము రాష్ట్రములో కొన్ని కళలు ఆదరించు వారు లేక నశించిపోవు చున్నవి.

తీర్మానములు.

అనేకమంది విద్యాధికులు గంభీరముగ ఉపన్యసించిరి. నిజము రాష్ట్రమునందలి ప్రస్తుత విద్యాపద్ధతులను సంపూర్ణముగ సంస్కరించవలెనని. విద్యావిషయములో హైదరాబాదు ఇతర రాష్ట్రములకు సమానుమేయవలెనని. ఈ కొన్ని తీర్మానములనుచేసిరి రాష్ట్రమునందలి స్త్రీ విద్యాస్థితిని గురించియు, విద్యార్థులు విద్యను సంపాదించుటకు రాష్ట్రము వెలుపలి ప్రదేశములకు వెళ్లుటకుగల కారణములను విచారించుటకు ఒక సంఘమును ఏర్పాటుచేయుట ప్రకృతిగాత్రములను, భాషా విషయిక గ్రంథములను ఉరుదు భాషలోనికి తర్జుమె చేయించవలెననియు గవర్న మెంటును కోరుటకు తీర్మానించిరి.

హిందూ యు.

రాష్ట్రద్రోహము.

పూవా మార్చి 21:— పీఠా రామ్ ఈ కా రామ్ అను మహా రాష్ట్రద్రోహ, హైదరాబాద్ అను బ్రాహ్మణుడు, కలసి

గాని గోనాకాకులకు పత్రికలను ప్రచురించినందుకు గూనా పెనున్నట్లే కన్ కయాక్ గారు విన్నవించుటచేత ఈయనకు సంబంధములు కలిగినందు విధించిరి. ఈయనకు యిదివరకు "స్వాతంత్ర్యము" అను పత్రికను ప్రకటించి కాశీలోనున్న యు, పాశ్చాత్యములకు, పుస్తక భాండాగారముల పెట్టెలకు పంపినందుకు 6 నెలలు కనకమును అనుభవించిరి. కొద్దిసేపాలకుండునే విడుదలయిరి. యీ కేసులో వోషలు, ఆప రాధలని జూర్యులందరు వెళ్ళిరి.

కలకత్తా

బంగారాశాసనసభ

ఆయనవ్యయపత్రికను సమర్పించుట.

కలకత్తా మార్చి 20.—ఈ నెల 27 తేదీ శనివారము నాడు కలకత్తాలో జరుగనున్న వంగదేశీయ శాసనసభాసభ యందు బిరుదులతో గాను వంగదేశీయను సంబంధించిన ఆయనవ్యయపత్రికను సమర్పించెదరు.

పోలీసుపరీక్షలు.

కలకత్తా మార్చి 20.—ఇండియాపోలీసు కాఫిలో నీ యేడు పరియోగములకు తక్కువకాకుండ ఖాళీలగును. ఈ యోగములకు పోలీసు పరీక్ష ఇంగ్లండులో రా బోవు జూన్ నెల 17 తేదీన జరుగును. ఈ పరీక్షలో ముఖ్య ప్రశ్నోత్తరములు బాబుల పరీక్షయు నుండెడివి. ఈయందు నిపుడు తగ్గించబడెను.

పోలీసు సచివస్థైర్య భానీకేసు.

8 గురు ముద్రయలు వదిలిపెట్టబడుట.

కొలంబొ, మార్చి 20.— కలకత్తా, కారక్ వాలిస్ వీధిలో పోలీసు సచివస్థైర్య భానీకేసుకు ముఖ్యీయను నాతని స్థిరపడెనుండవలయునని ఆయనకు బడి 8 గురు ముద్రయలు, ఈయనను విచారణము సడరకొడివిజ్ఞప్తిపెట్టెడిన మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో హాజరుపడవలసింది. ఖానీకేసులో దేవరను టయే వీధిలో దొంగిలించినందు. ఈ నేరము రుజువుకాదగినంత సాక్ష్యములేదని తోచినందున, ఆయనకు పట్టెట్ట ప్రాసిక్యూటరు గారు వీరిమీద విచారణమును చాలించుకొనిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు ఈ 8 మందిని వదిలిపెట్టిరి. సచివస్థైర్య భానీకేసులో దేవరను క్రొంద చార్జీ చేయబడిన ముఖ్యోద్యోగదారు చిర్యుక్తిగదా యింకను వారకలేదు. వానిని ఆరెస్టుచేయుటకు పోలీసులకు చాటింపవలెనని యత్నము వాసగబడి యున్నది.

బంగారా బండిచోర కేసు

కలకత్తా మార్చి 20.— బంగారా దోపిడి దొంగతనము సంబంధమున ఆరెస్టుకాబడిన పరులొకండుగురు ముద్రయలలో పదిమంది పెనుకో విచారణకు పంపబడిరి. పరులొకండుగురిలో 9 మంది బహుమతియు, ఇద్దరు హిందువులు.

మరియొక బండి యెక్కువలగుట.

కలకత్తాలో పోలీసువారి విచారణ.

కలకత్తా మార్చి 20.—కలకత్తాలో మరియొక బండి యెక్కువలగుట. దీని విషయమై పోలీసు వారు విచారించుచు న్నారు. కనకమునకు వాడుకగా వాడబడిన బండి బాబులకు దోచి దీనిని కుదర్చుకొనిరి. ఆపట్టణండు యొక్క బండిదొంగల యెక్కువలగుట.

గోధుమల భగలు.

కలకత్తా మార్చి 20.—కలకత్తాలో 15 తారీఖుల మొదలు మార్చి 11 తారీఖుల వరకు హిందూదేశీయమున గోధుమల పరిమితి పెనున్నట్లే గోధుమల భాగ్యములను ప్రకటించిన తెక్కలను తెలియుచున్నది. కలకత్తాలో 21 తారీఖుల వరకు 12, బొంబాయిలో మార్చి 10 తారీఖుల వరకు గోధుమల భాగ్యము.

గోధుమల భగలు

కలకత్తా మార్చి 20.—యందు ప్రాంతంబులకు పట్టి గుండె ప్రకటన 15 తారీఖుల వరకు హిందూదేశీయమున గోధుమల పరిమితి పెనున్నట్లే గోధుమల భాగ్యములను ప్రకటించిన తెక్కలను తెలియుచున్నది. కలకత్తాలో 21 తారీఖుల వరకు 12, బొంబాయిలో మార్చి 10 తారీఖుల వరకు గోధుమల భాగ్యము.

నూనెగింజలు.

కలకత్తా మార్చి 20.—శీతకాలపు నూనెగింజల పంటను గురించి ఫిడీషియాన్ గారు యాక్రింది విషయములను తెలిపిరి:—నిరుదీకన్న యాయేడు నూనెలు, ఆవాలు వేసికొనగాను నూనెలకు రెండువంతులు అధికముగనున్నది. అవిసి నూనెకి 6 వంతులు తగ్గినది బీహారు, బెరిస్సా, సంయుక్త రాష్ట్రముల లోని తూర్పు, దక్షిణపుజ్జలలో తప్ప తక్కిన చోట్ల యీ వైధు చక్కగానున్నది.

హిందూదేశీయ వర్తకము.

ఫిబ్రవరి నెలలో హిందూదేశీయములకు సముద్రవ్యాపారము జనెరలెలకన్న రవాణాలలో 347 లక్షల రూపాయల వ్యాపారము మొచ్చుగానినది. దిగుమతులలో 15 లక్షల రూపాయల వ్యాపారము తగ్గినది. ఒకదేశమునుండి తెప్పించి, యింకొక దేశమునకు పంపిన సరకు 12 లక్షలది వెలిగినది.

లాహోరు

పంజాబు విద్యావిషయము

లాహోరు మార్చి 20.—పంజాబు విద్యావిషయము యొక్క తదిద్యకై ఇంగ్లాండుకు వెళ్లిన భారతీయ విద్యార్థులకు ఇండియాలో తనమువానగు విద్యార్థి నేతనములలో నొక్క దానికి పంజాబు విద్యావిషయమునా రిసెంసర్ మొక్క విద్యార్థుని నియమించును.

ఫిటి నెంటు గవర్నరు పర్యటనము

లాహోరు మార్చి 20.—పంజాబు లెఫ్టినెంటు గవర్నరు గారు, లెఫ్టినెంటు, గౌ. బారక్, లె. కర్నల్ జే. బ్రెన్డన్ గారలతోడ, ఈ నెల 28-తేది మంగళవారము సాయంత్రము లాహోరునుండి నైఋత్యమున బయలుదేరి ఖాన్ నూరు (గుజరాత్) నకు వెళ్లెదరు; ఆచట నుండి 25-న తారీఖు నాడు రావోలిండికి వెళ్లెదరు.

సిక్కుల విద్యావిషయక మహాసభ.

లాహోరు మార్చి 20.—సిక్కుల విద్యావిషయక 8-వ మహాసభ రాగల ఏప్రిల్ నెల 2, 3, 4 తేదీలలో ఫిరోజ్ పూరునందు జరుగును. శ్రీపట్టియాలమహారాజగారి పితంబ్రయగు రాజా సర్ రణవీరసింగు కే. సి. ఎస్. ఐ. గారు ఈ మహాసభయందు ద్రాగసనాధి పత్యమును వహించుటకు అంగీకరించిరి.

సిక్కు విద్యావిషయక సభ.

లాహోరు మార్చి 20.—8 వ సిక్కు విద్యావిషయక సభ ఏప్రిల్ 2, 3, 4 తారీఖులలో ఫిరోజ్ పూరు నందు జరుగును. దీనికి సాటియాలా మహారాజగారి పితంబ్రయగు రాజా సర్ రణవీరసింగు కే. సి. ఎస్. ఐ. గారు అధ్యక్షులు అంగీకరించిరి.

పంజాబులో నేరములు

లాహోరు మార్చి 20.—ఇటీవల ముల్తాన జిల్లాలో చాల నేరములు జరిగినవి. ప్రజలకు చాల భయము కలిగినది. ఈవిషయమును లెఫ్టినెంటు గవర్నరుగారికి తెలిపి, దేశములో శాంతిని స్థాపించుట కొరకు ఆరెస్టులతో హామింద్ ఆరెస్టులతో రామచరణదాసు, ఆరెస్టుల్ బక్ష్ సోహాన్ లాల్, మొదలగు ముల్తాన జిల్లాలోని హిందూ ప్రముఖులు నేడు లెఫ్టినెంటు గవర్నరుగారిని గవర్నరు మెంటు భవనములో కర్పించిరి. వీరు లెఫ్టినెంటు గవర్నరుగారిని చూచుటకు వెళ్ళినప్పుడు పంజాబు గవర్నరు మెంటు నెక్రెటరీ లగు ఆరెస్టుల్ కె కె లో కె ల్, ఆరెస్టుల్ భామ్యును పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరల్ కెన్ నెన్ గారు కూడ అచ్చట నేయుండిరి. లెఫ్టినెంటు గారు హిందూ ప్రముఖుల మొదలగు జాగ్రూకతతో విని కష్టములపాలగుచున్న హిందూవుల యెడ చాల అభిమానమును చూపిరి. గవర్నరుగారు దేశములో శాంతిని స్థాపించుటకు నిశ్చయించినందున, అభిమానము చూపినందున, హిందూ ప్రముఖులు సంతోషించిరి.

మహమ్మదీయ స్త్రీసభ

లాహోరు మార్చి 20.—మహమ్మదీయ స్త్రీ విద్యావిషయక సభ యాతడైన యీస్ట్రు నెలవులలో ఇట్టి మహమ్మదీయ భార్యగారి ఆధిపత్యము క్రింద జరుగును.

కొత్త శాసనము.

లాహోరు మార్చి 20.—మొన్న చేసిన కొత్త శాసనమును గురించి "బుల్డింగ్ ఫుడి" ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—కొత్త శాసనమును ఆయన స్నేహభావనతో వ్యాఖ్యానము చేసిరి. శాసనము చక్కగా అమలులో పెట్టుటకు దోహదము నకు సాహాయ్యము చేయుటకు ఇదియే మార్గము.

డిల్లీ

విదేశీయులకు నర్తించు చట్టము

అలహాబాదు మార్చి 20.—విదేశీయులకు నర్తించు చట్టమును శ్రీ వైస్ రాయ గారి రంగీకరించి.

క్రాంతిశీల్పి శిల్పకారులు

అలహాబాదు మార్చి 20.—క్రాంతి శిల్పి శిల్పకారులగు లుల్కెస్సు బేకరు గార్లు రాబోవు వారమునాడు మెయిలు స్టేషనుమీద ఇంగ్లండునకు బోవుదురు.

రైలు వేబోర్డు ప్రెసిడెంటు.

అలహాబాదు మార్చి 20.—రైల్వే బోర్డు కార్యదర్శులగు సర్ హెచ్. పి. బర్నెట్ గారు సర్. జి. ఆర్. విక్ గారి స్థానాన్నిండియా ఆఫీసులో రైల్వేలకు వారతనము వారతనపున డైరెక్టరుగ నియమింపబడిరి. సర్. జి. ఆర్. విక్ గారు బెంగాలు నాగపూరు యినుపదారి బోర్డులో మానేజింగు డైరెక్టరుగ నుండురు.

సర్ హాగ్నార్డు బట్టరుగారు.

అయిదు నెలలు నెలవు దీసికొనుట.

డిల్లీ మార్చి 20.—ఏప్రిల్ 11 తేదీ మొదలుకొని సర్ హాగ్నార్డు బట్టరుగారు 5 నెలలు నెలవుదీసికొనిరి. బొంబాయి, గవర్నరు కౌన్సిలు సభ్యులగు గౌరవనీయులగు డాక్టర్ పిల్ల గారి కాఖరు జూచుచుండురు.

అధికారులు పంపిన యుద్ధ వార్తలు.

హిందూ దేశీయ మంత్రిగారు పంపుట.

మిత్రమండలివారు ముందుకుపోవుట.

డిల్లీ మార్చి 21.—మార్చి 19 తేదీన ప్రేమనెక్రటరీ గారినుండి శ్రీ వైస్ రాయ గారి కిట్టని తంతులయ్యను. ఛాంబెస్లో పెర్సన్ వద్ద ఫ్రెంచివారు ముందుకు బోయినటుల డెయిలువున్నారు. వీరితోనున్న బ్రిటీషువారి పరిశీలకుడు ఫిబ్రవరి నెల మధ్యమునుండి యంతరకు జరిగిన చర్యలను గూర్చి యిట్లని వ్రాసెను. ఈ చర్యలు 1915 సం॥ సంగ్రామక్రమ ప్రారంభ నూచకములని చెప్పవచ్చును. ఈ కార్యములన్నియు 5 మైళ్లు వెడల్పుగల సేనాముఖమున జరిగెను. ఫ్రెంచివారు పట్టుదలతో క్రమముగ ముందుకు బోయెనేగాని యెప్పుడు యిదివరలో స్వాధీనపరచికొనిన స్థానమును విడిచి వెనుకకు బోవుటలేదు. శత్రువులు తీయుననబోవు రైలుమార్గమున యోగింపకుండ జేయుటకు శత్రువుల నిజమైన నైపుణ్యమును ముందుకు సామానును తరుగజేయుటకును ఇట్టి విధమున నెడబాలులేని ప్రయత్నమును సల్పిరి. ఫ్రెంచివారు ముందుకు బోవుటయేగాక వారి సైనికులు నైపుణ్యమునొందిరి. శత్రువులకు ప్రతీకారముల సల్పునపు డెక్కువ నష్టము కలుగుచుండుటయేగాక నిష్ఫలములగుండిరి. ఇందువలన వారికి నైపుణ్యము తగ్గక మారదు. జనరల్ బాగ్రే గారింతరకును జగ్మనీవాస సేనాముఖమును ఎక్కడ చెదరగొట్ట వీలుగనుండునోయని పరిశీలించుచుండిరి. వారిప్పుడెప్పుడు శత్రువుల సేనాముఖమును చిల్చుకొనో యేడ్పుముల శత్రువుల నిరోధించుట లాభకరమో యెరుగుదురు. వారావరము నిర్మలముగ నుండి రాకపోకలకు వీలుగ నుండుటచే యుద్ధచరితములు నూతన ప్రకారము నొందుచున్నవి.

ఆంగ్లేయ ప్రజల నమ్మకము వృద్ధిచుండుట.

న్యూఢెహ్ నెల్ వద్ద బ్రిటీషువారికి జనముగలుగుట వలనన ఛాంబెస్లో ఫ్రెంచివారు విషములగుటలవలన ఇంగ్లండులోని ప్రజలు నైపుణ్యమునొందిరి. కాని సిరినిస్సునుమించున రావలసియున్నది. శత్రువులనొడిచి విజయములగుటకు యెప్పుడుండి విడువక ప్రయత్నముల జేయుటయేగాక ప్రాణధనములధారవోయవలెగాక ధారవోయవలె ననియు బాహోష్ కోసుచున్నారు.

రష్యన్ సేనలు ముందుకువచ్చుదురు.

డిల్లీ మార్చి 21.—మార్చి 19 తేదీన ప్రేమనెక్రటరీ గారు వైస్రాయ గారి కం॥ శాంతి వార్తయొ దిట్లున్నది. రష్యన్ వారు మగల ప్రయత్నములతో సినిగ్నాభాగముమీద దాడి వెడలి మెమేనుకు బోవుచు గ్రామములను తిరిగిబట్టుకొనుచు ప్రాన్సి వోకును సరిహద్దులను మధ్యమున జర్మనీవారిని క్రమముగ వెనుకకు గొట్టుచున్నారు. తిదిరినసలముల మరేమియు మార్పులేదు.

బర్మన్ రాష్ట్రాధిపతి.

అలహాబాదు మార్చి 20.—అలహాబాదు పట్టికు విచ్చేయుచు, బీటు, అలహాబాదు శ్రీధర్ క్రమగు సభి ప్రాయమునంగిరి. లెఫ్టినెంటు గారు మరె 29 గురు సాంఘిక వాసులను తలెనులుగా నుండిరి వారానన పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

నల్లంపల్లి ప్రభుత్వం.

ధర్మి మార్చి 20:—కల్లంపల్లి ప్రభుత్వం వారి సహచరులు వైస్రాయి గారి భవనమునండి ఆదివారము నాటి సాయంత్రము వేళకు.

యధ్యక్షమునకు పోయిన సోల్లర్లు.

ధర్మి మార్చి 21:—హిందూ దేశము నుండి యధ్యక్షము చేయుటకు యితర దేశములకు పోయిన బ్రిటిష్ సోల్లర్లు కుటుంబములు మాత్రమే ఖర్చులేకుండ బ్రిటిష్ పులిలకు కాలనీలకు పోనిచ్చుటకు నిశ్చయింపబడినది. హిందూ దేశము లో కాశ్యపులకు కాపురముల నేర్పరచుకొని సోల్లర్లు కుటుంబములు మాత్రమే ఖర్చులేకుండ ప్రయాణము చేయవచ్చుననియది వరకు కట్టిన నియమము యిప్పుడు తొలగింపబడినది.

యధ్యక్షమునకు 40వేల సాహాయ్యము.

ధర్మి మార్చి 20:—మాలెకొల్లానవాలు హిందూ దేశము నుండి యధ్యక్షము చేయువెళ్లిన సేనల ఖర్చులకింద 40వేల రూపాయలను యిచ్చిరి.

సామ్రాజ్య శాసనసభ.

ధర్మి మార్చి 22:—ఈరోజు ఉదయము వైస్రాయి గారు సభాధ్యక్షులుగ నుండి. సర్ కెలియము మేజరు గారు సభ రణచేసిన ఆదాయ వ్యయపట్టి చదివి వినిపించిరి. ముఖ్యమైన మామూలు కొన్ని అగపడుచున్నవి ఏమనగా! కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపు కాన్వోకేషనుకు ఆధ్యక్షులుగ నుండి వైస్రాయి గారు కలకత్తా నగరములో విద్యార్థి వసతి గృహములు కట్టుటకు 10 లక్షల రూపాయలు కేంద్రము గవర్నమెంటు యిచ్చెదమని చెప్పిరిగా? ఈదెబ్బకు యీ సందర్భము యిచ్చుటకు యేర్పాటుచేసిరి.

హిందూ దేశమునండి వెళ్లిన సేనలను ౧౬౯౦౦౦ పానులు హెచ్చుగా యియ్యవలసి వచ్చినది. సేనలకు కావలసిన వస్తువుల ధరలు పెరిగినందున యంతదెబ్బ యియ్యవలసి వచ్చినది. ఈదెబ్బకు యిచ్చుటకు ౧౯౧౬-౧౭ సంవత్సరములలో ఇండియా గవర్నమెంటుకు ౧౮౭౦౦౦ పానుల తగ్గుదల ఆగపడుచున్నది. రాజధానిలకు యిచ్చిన పద్దులలో కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునకు యిచ్చిన ౧౦ లక్షల రూపాయలపద్దు అగపడుచున్నది.

సింగపూరుము.

సింగపూరు గండ్రగోళము.

వివాదజనుచుండుట.

రంగూను మార్చి 20:—సింగపూరులో తిరుగబాటు చేసినకలెట్రు ఇన్ ఫెంటరీ సేనలలోని 45వందదోషకులను గడచిన శనివారము నాడు రిటైర్మెంట్ కు పంపింపబడిరి. 45వందదోషకులలో 4గురు ఉద్యోగులుగూడకలరు. వీరిమీద వైఆధికారులమీద తిరుగబాటుచేయుట, జోహారునదీ ముఖద్వారము వద్దనున్న బ్రిటిష్ నావలోని సేనలపై తుపాకులు కాల్పుటకు ప్రయత్నించుట, అను నేరములుమోపిరి. విచారణయింకను జరుగుచున్నది.

గండ్రగోళముచేసినవారు దొరకుట.

రంగూను మార్చి 22:—సింగపూరులో గండ్రగోళముచేసిన వారందరు దొరకిరి. 5 గురుమట్టుకు దొరకవలసియున్నారు. తిరుగబాటుచేసిన వారిలో 60 వందచనిపోయిరి వీరిలో కొంతమంది నీటిలోపడి చనిపోయిరి. తక్కినవారు చిక్కిరి. కొంతమంది తమంతట తామెలాబడిరి. అవి సింగపూరునండి వార్తవచ్చినది.

బర్మా

ప్రజాక్షేమ, దేశరక్షణములపట్టి.

పుత్రికాభిప్రాయము.

రంగూను మార్చి 20:—ఈవిల్లునుగురించి రంగూను వైస్రాయి ప్రతీక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— కొత్తగ నిర్మించిన కాసు చాల కఠినమైనది. ప్రయోజనకారిగా నుండుటకు వెంటనే నిజమిటు అవసరము. రాసభక్తి పరాయణులందరు ఈకొత్త కాసునకు స్వాగత మొసరుదురు. ఈకాసుము దేశములో కాంతిని నిలుపవచ్చును. బర్మాలో దీనిని ప్రయోగించవలెను. దీనివలన భాగము లేకపోవుటకు ముగిన్ని చట్టములు చేయవలెను.

రెండవ బర్మా సేన.

రంగూను మార్చి 20:—బర్మానుండి యధ్యక్షముకి బంపిన రెండవ సేన నిన్న లివర్పూలులో చేరినది. టిల్లిగ్రాము వచ్చినది.

జర్మను విమానములు.

ప్యారీను పట్టణముమీద బాంబులు వేయుట.

౧౮ బాంబులను వేయుట.

లండన్ మార్చి 21:—ప్యారీను-రెండు జెర్మనులు ప్యారీను నగరముమీదికి వచ్చి నగరముమీదగాని, పడమటివైపున నున్న పేటలమీద గాని మొత్తముమీద 14 బాంబులను వేసిరి. వీరివలన కొద్దిగా తగులబడినది. 7 గురికి దెబ్బలుతగిలినవి. ఒకరికి మట్టుకు గొప్పదెబ్బలు తగిలినవి.

ఒకపేట తగులబడుట.

లండన్ మార్చి 21:—ఒక జర్మను ప్యారీను నగరము మీద మూడు బాంబులను వేసినది. మ్యాన్లీ అను పేటలో ఒక చోట కొంచెము తగులబడినది.

ఆధికారులు తెలియజేయునంగతులు

ప్యారీను మార్చి 15—పరాగు ఆధికారులిట్లు తెలియజేయుచున్నారు.—తెల్లవారు బామున ఒంటింబావుగంట మాడుగంటలవధ్యను, అయిదునదిలో ప్రాంతముననే హంపెన వైపుననుండి నాలుగు జర్మను విమానములు పారిను పట్టణముమీదకు వచ్చినవికాని వీరిలో రెండుమధ్యను దారిలో నుండియే వెళుకకు తరిమివేయ బడినవి. ఒకటి ఇకోను నుండియు, రెండవది మాతెనునుండియు వెళుకకు పోయినవి. తక్కిన రెంటిని మనము ఫిరంగులకువెట్టి గట్టగా, ప్యారీను నగరమునకు, వాయవ్యభాగముననున్న పేటలమీద పండ్లెండు బాంబులను వేసి వెళ్లిపోయినవి. ఆస్తికి కొద్దిపాటినష్టమే తగిలినది. చాలమంది కీబాంబులుతగిలినవికాని ఒకనివేటల ముగుగాములు తగిలినవి.

ఫిరంగులుపనిచేయుచుండగా, ఆస్వేషణవ్యోధులను తెలిగించిమాచితిమి. ఒకజర్మనుకు దెబ్బతగిలినట్లు కనిపించినది.

పరాగువారి విమానము వీనితరుముకుట బయలుదేరినది. మంచులన నిరోధముకలిగినది.

జర్మనీవారకులొనప్రయత్నము ఫలంమైనది. జర్మనుల వాధలేకుండ పరాగువారుక్షేమకొనుట కెట్టి యేర్పాటులను చేసినది దీనివలనవ్యక్తమగుచున్నది. ప్రజలేమియు అలజడిలేక కాంతముగనుండిరి. జర్మనులు జర్మనీకి తిరిగిపోవుచు, హంపెనలో మరొన్ని బాంబులను వేసినవి. కాని అంతనష్టమేమియు కలుగలేదు.

నాకాదళమువారు చెప్పనంగతులు

లండన్ మార్చి 22:—ఆంగ్లేయ నాకాదళాధి కారు లిట్లు తెలియజేయుచున్నారు.—నాకాదళాధిపతి యనుకూలముగ లేక పోవుటచే దాడినల్పు ముట్టడికి నిరోధముకలిగినది. జలవిమానము వెళ్లి సంగతి సందర్భములను కనిపెట్టుటకు వీలులేకుండుటచే ౧౮వ తేదీన జరిగినముట్టడివలన కొట్టలకంతరకు నష్టము కలిగినది తెలిసి కొనుటకు వీలులేచున్నది. కొట్లలకు నష్టము కలిగించుట వలన గొప్ప విశేషమేదయో ముందుజరుగునని యెంచకూడదు. గనులుకొట్టి కొని వచ్చుటచేనావలకు నష్టముకలుగుననుయోద్యేమతో, కొట్లలమీదకువెళ్లి పడవలసినదని యధ్యక్షావలకు తొందరపెట్టుటలేదు. కొట్లలలోని ఫిరంగులకంటె మిత్రమందలివారి యధ్యక్షుటోడలలోని, ఫిరంగులే ఆధికముగనున్నవి. ఇంకను వెన్నియోకష్టములున్నవి. కాని మొదట యెంతవస్త్రము కలుగునని తలచబడినదో దానికంటె విశేషముగ నష్టము కలిగి ఖర్చులధికమగునని తలచుటకేదియు జరుగలేదు. ఆంగ్లేయులకు ౬౦ మందికి నష్టము కలిగినది.

పరాగువారి పరాక్రమము.

తమకు చాల నష్టము కలిగినప్పటిపరాగునావలు లెక్కచేయక పరాక్రమముతో ప్రవర్తించినందునకై వీరిని రియతు అడ్డెరలు డికోడెకుగారు ప్రవీంచుచున్నారు. మంచి పరాక్రమముతో, పరాగునావలను దగ్గరకు తీసికొనిపోయి, అడ్డెరలు గుహారటుగారు ఫిరంగులను కాల్పించిరి.

కెలిగోము నోము.

ఏకమన్నలకోడు ప్రకార మివ్వబడిన తెలిగ్రాములను గూడ చిట్టేయారు పంపబడెను.

రమీయా ప్రకటన

లండన్ మార్చి 22:—వెట్రోగ్రాడ్ పడమరనీమెన్ పరగడాలోను, మధ్యనీమెన్లోను రషియనులు నిరాధారముగనుండుట వెల్లుచున్నది. కాల్పాలి యుగొండలలో, రషియనులకు మంచి జయముకలిగినది. స్విడెన్, స్లావోన్ల

మీద రషియనులు వీరముగ ఫిరంగులు కాల్పిరి. 2546 మందిని ఖయదీలుగపట్టుకొనిరి. రెండుఫిరంగులను పట్టుకొనిరి. కొట్లలవలనకలిగినవచ్చినఆస్తియను నేను *షియనులు తిరిగి కెంసీలు కొట్టలలోనికి తగిలినవి.

జర్మనుజలాంశ్చిగ్గాను స్త్రీమరుచుముంచుట

లండన్ మార్చి 22—లీచి మెర్జుకానల ఆదివారమునాడు మధ్యాహ్నము కెమర్స్కోరను స్త్రీమరుచు జర్మను జలాంతర్గామి టార్పెడేతో కొట్టి ముంచివేసినది. నావికులు 34 గురును రక్షింపబడిరి.

స్త్రీమరుచై బాంబులువేయుట

లండన్ మార్చి 22:—యాముడి—శేతెండ్రుకు అను హేలండుదేశపుస్త్రీమరు ఇచటికివచ్చినది. ఒకజర్మనుయధ్యవిమానమునుండి స్త్రీమరుమీద బాంబులువేయుటచేమిగాని హాని కలుగలేదు.

సోయిసన్సు కెఫెడ్రెలుపై ఫిరంగులు కాల్పిరి.

ప్యారీను మార్చి 22:—నిన్న సాయంత్రము ప్రకటించినది:—జర్మనులు మరల సోయిసన్సునగరమునందలి కెఫెడ్రెలు మీద ఫిరంగులు కాల్పిరి. కెఫెడ్రెలకు చాల నష్టము కలిగినది. వీనినిలోకు ఈకానగ్రుమ్మన మనసేన శనివారమునాటి సాయంత్రముల కొంచెము ముందుకు వెళ్లినది. శనివారమునాడు వాన్ జెన్లోను కెడర్చికాకో కాఫ్సు చిన్నరీచాకోర్ కాపును మనము పోగొట్టుకొంటిమి. కాని నేడు మరల చిన్నరీచాకోర్ కాపును పట్టుకొంటిమి. వెడర్చికాకోర్ కాపును పట్టుకొనుటకుడ జర్మనీవారిమీదపడి మనసేన యధ్యక్షము చేయుచున్నది.

ఇటలీయుధ్యములో దిగునా?

రోమునగరము మార్చి 22:—ఇటలీదేశము ప్రస్తున్న ఆస్తియనులను, జర్మనులను త్వరలో స్వదేశములకు వెళ్లి పోవలసినదని, జర్మను, ఆస్తియను రాయబారులు సలహానిచ్చిరి.ఇదిఇట్లుండగా ఏవోవంక తెట్టుకొని జర్మనీవారు ఆశేతులు ఇటలీకివచ్చిరి. వీరిని కనిపెట్టియుండుటకు ప్రత్యేకముగ పోలీసుసీబ్యుండిరి పెట్టవలసినవిచ్చినది. ఈవచ్చినవారు మిలిటరీ గూఢ చారులని కనిపెట్టుచున్న పోలీసువారు సందర్భములను జట్టి చెప్పచున్నారు.

వివాదాంశములను

తీర్మానించుటకు సమ్మతు.

(సివిల్ ప్రాసీజరుకోడు 5 వుత్తర్వు 1, 3 నిబంధనలు)

స్కాలుకాసు కోర్టు ౨౦గూను.

దావా నె 4886 రు of 1914.

పి. యల్. ఆర్. యం. ఎడిరి 1. కర్తవ్యతీర్మానము
చెట్టికొట్టు, వాడి 2. కర్తవ్యసామి
(ప్రతివాదలు.)

ప్రతివాదలు ప్రస్తుతము కాపురముండునశము. ఎచ్చటవుండేది తెలియదు.

ఒక ప్రామీసునతోటపైని యివ్వవలసిన రుప్ 1476-8-0 టోకి వాడి, మీమీదదావా వాఖలుచేసినయిన్నాడు. కనుక మీరు యాకోర్టులో నేరుగాగా, లేక న్యాయప్రకారం ఆధికారముపొందిన యా కోర్టుపెదరుకల్లుగాని యీ దావా సంబంధమైన ముఖ్యవిషయముల ప్రశ్నలకు బదులుచెప్పెట్టుకుంటిన్ని, లేక అన్నిప్రశ్నలకు బదులుచెప్పెట్టుకుంటి మరలకనుషిద్ధారాగావచ్చి తెలుసెల 80 వ తారీఖు ప్రార్థన 11 ఖంబలకు హాజరుకావలెను. మీరు యిప్పుడు తెలియజేయవలయునగా వైచెప్పిన వారీఖున హాజరుఅవుటకు తప్పినయెడల మీరులేకనే వివాదాంశములు తీర్మానము చేయబడును.

మీయెదురుకట్టి వాదమునకు ఆధారముగా నమ్మియుండు యేదైనాపుత్రములువుండెయెడల మీతోకూడా తీసుకరావలయును లేక ప్లేడరుమార్పుగా పంపవలసినది. ఏతెలుసెల 80 వ తారీఖునగాని లేక అంతకుముందుగా గాని రిటెక్టేట్టు పెంట్టు వాఖలుచేయవలసి కోరడమైనది.

ఫ్లేవరినెల 19 వ తారీఖున వాక్ ప్రామాముద్ర వేయవలెనని.

By order
(Sd.) M. Thaung
Chief Clerk
M. Subramaniam
Translator

బాలుర జంతుగాత్రగాన ప్రదర్శనము.

కోటయ్య దేవరగారి పుత్రులు

సువర్ణ పతకములచే సన్మానింపబడుట.

చెన్నపురి యాంధ్ర ల సమాజేశము.

చెన్నపురిలోని యాంధ్రులకు, ను. రా. శ్రీ. పేరి నాగాయకపూర్తిగాయన, కాకనాథుని నాగేశ్వర రావు గారును సంవత్సరాది నాచోటికిన స్వజనాతి శ్రోతృసంఘమున సంగీతక్రమణమునై ప్రదర్శించుటకు పారు లును, ఆంధ్రదేశమున సంగీత విద్యాభివృద్ధి మహిమను, నగు గురికి పాటి కోటయ్య దేవరగారు సంగీత విద్యాభివృద్ధి పుష్కల ద్యయముగోడ నిటవ విచ్చేసేయించెడి. ఆ బాలురగాన విద్యా వై శిష్యులను కానింపించిన మాయాంధ్రులు, వారిని స్వస్థ పరికరముల బహుళాకరించడలచే 21-8-15 తేది, ఆంధ్రప్రదేశ్ కా క్యాసామున ను. రా. శ్రీ. ఆచార్య. డి. యస్. శర్మగారి యానూహ్యమున సమాజేశమై. చెన్నపురిలోని యాంధ్రప్రము ణుల సేవలను నిర్వహించుకొనిరి. హాహూహూలయపరావతా రించుట నాగేశ్వర యొప్పలవల్లపలనా బాలురకొండుమరక గానయినఁ జూపినదే విషయములు సంగీతవిద్యాభివృద్ధిలకు నచ్చుతావహించుట యెడ నెడకరతా శిష్యుల లవేగాక శిరధికాశ్రీగారు (మురళీగానకొవియడగు ప్రాచీన్) మరల నాంధ్రులై జనించిన నివాసములెల్లడల వెల్లి విరిసినది యాత్రయోగక బహుదేవ! వేలువున నొడుగునావాద చిత్రములేద! అని నానాగ్రస్థుల తర్జినులుగాని సరసులారభ యయి గానారాధె.

ఈ బాలురగాయకులకు పతకము లిచ్చు సందర్భమున సభా శ్రవణి లిటు ముచ్చటించిరి:—

సంగీతవిద్యాభివృద్ధి మేయెటులగనినన్నీ గౌరవప్రాత్రుం డేములనై శ్రీమంత నాగేశ్వరరావుగారు ప్రస్తావించినపుడు కొంత సంతోషించియు, మనయూ నాటికి కలాశాలలఁ గేవల సార స్వరక పండితులైనవారి కేర్పరీక్షిం గణితకాస్త్ర బోధకులగాను, ఈజాతికాస్త్ర విభాగముల సారస్వతబోధకులగాను నియమించు ప్రక్రియ గావారమువ్వరించి, నమ్మితిమి. ప్రస్తుతవిషయ వివేచనాసామర్థ్యమెట్లున్నను గొంతసంభాషించు న్యర్థత కా వారమునకు నేను సలహాచేయుచున్నాడను. ఈ గానకళ, మన యాంధ్రదేశమున నేగాక భారతవర్ష మందంతను నొకప్పుడున్నత స్థితియందుండెను. కాని, ప్రస్తుత కథనములుగాని కారణ ములచే నాకళ నా మారకమై మున్ను దనమృత. మన దేశ మీది నిపుడభ్యసించువారే విలాసాధులేగాని దానియందు హృదయస్థులంబడినాభిలాషులు గారు. అట్టి ప్రోత్సాహము లయినందులకునేక, ప్రాచీనపరంపరానుకర ఫక్కియే వారికి శిరస్యమై, నవీన వికాసకారణము కల్పనాకీర్తి లేనివారై యున్నారు. ఈకలాపంప్రకారము ప్రస్తుతము పాశ్చాత్యదేశ కముల దర్శనము మొయున్నది. అటరాలికా బాలురకు, సంగీత విద్యాభ్యసన ప్రేరణలుగా నెంచినవారేనియు, నితరవిద్యాకా మలతో బాలుడిని గొంతకడ కేరియభ్యసించుట విధాయకమై యున్నది. ఆదేశమున బాలురు, వృద్ధులు, విరాసదిక సముల నితర చింతలేక సంగీతవిద్యనుఁ బ్రార్థులు పుచ్చుచుందురు. ఈ ముట్టణమున నిటీవల నొకసంకీర్తన మందిరము కట్టి యున్నారు. అందు రెండుపక్కల ప్రోత్సాహ ముభాసనలుగా నగతి లును, నొక కనులారకాదు భాగ్యము పొనగించిన సమాజేశ మునకు నెడకరతా శిష్యులనుచ్చిరి. చాలాదక్కువగా నక్క డినారు నక్కాచేరిరి. అందువేలొక విశేషమే మన, గాయనీ గాయకులు వందలకొలది నొకట సమాజేశమై యందలప్రోత్త లకును స్వర్గరూపముగా బాడెనోపురురు. వారిగీతములు వనకతముల బోలికదము భక్తిశృంగార ప్రాధాన్యములే కాక విలాసవరస సంతోభిషములై యుండు. మనసంగీతము పురాణప్రశస్త మైనదేయికాని నవీన కల్పనాబోధితమైనదికూడ ప్రస్తుతాంధ్ర దేశభక్తి ప్రవాహములైనను, గీతములు మనకు, శిశువినామములయే చెప్పవచ్చును. మనవారిలో నిపుడు నటించున సహితమువారివారి కీర్తనలకు సంగీతము నేర్పించు చున్నాను. నిటీవలదనుకనివిద్య వారకాంతాస్యముగఁ బాటించఁ బడుచుండెడిది.

ఇట్టిసందర్భమున మనయాంధ్రదేశమున నవిద్యాభ్యాస మనకుఁ గారకులై కీర్తిదెచ్చిం బృందావ పురవాస్తవ్యులు, ఈగ్రాంతపాటి కోటయ్య దేవరగారు మనకంతయు సంతసన

యులు. వీరా బాల్యముగా దేకాటనమొనర్చి సంగీతవిద్య నభ్య సించి, స్వసామర్థ్యమున విశేషవిషయములందు గ్రహించి పం డితులై యెందలకో యుచియుగా నావిద్యగలపిమన యాం ద్రదేశమునకు నప్రదర్శనలాభముగాఁ గీర్తిని గడించుచున్నాడు. సంగీతవిద్యా బ్రహ్మయగు మహానీయుడు త్యాగరాజస్వామి, మనియార్చుడై యుండుటచే నాయనతో మనదేశమున గంత కాన మైలుండెన మనయాంధ్రసంగీత మిపుడు వీరిమూలముగ వ్యాపించుటచేనప్రదర్శనలాభములకు సార్థికమైయున్నది. సంగీత విద్యకు మనలైలింగ్య భావంబోలింది నేటికొందుదేశీయ భావలవ్యుత్పము. శ్రీత్యాగరాజ కృతుల లయయత్నముగా. బాడనేర్పినవాడె సంగీతమున పండితుడనియుఁ బ్రసిద్ధి, మనభావకు ప్రాచ్యదేశపు నిలాలియాభావముని పాశ్చాత్య పండితులు నెట్లినపేరంతయు రసవంతమై యున్నది. అయినను, మనకాశ్యములను, గీతములను బూర్వోక్తరీతిభక్తిశృం గారరసములు చిప్పిలుచుండునుగాని, వరస ప్రధానములై దేశభక్తిని శ్రీపురకొల్పినవిగాన రావు. అట్టికవులుగాయకు లాం ద్రదేశమున నెందలైనవలసియున్నాడు.

మీముట నీవాలగాయకుల ప్రజ్ఞావిషయమై కొంత ప్రశం సించి వీరికను విశేష విద్యాభివృద్ధి, జీవ మైయున్న గాన విద్య నుద్ధరించి ఆంధ్రదేశమునకు స్థిరకీర్తిగడించెదరు గాక యనినదిది.

శ్రీమంతగారికి పరి కోటయ్య దేవరగారు తమతమము నను, బాలరకమునను, కృతజ్ఞతాపూర్వకమున నందనము లిప్పించిరి.

అనంతరము సభాధ్యక్షులును కోటయ్య దేవరగారును బాలురను పుష్పమాలాలం కృతులు గావించుడిరి. సభాసదు లు తాంబూలము, పుష్పము లొసగుటతో సభముగి సెను.

స్థానిక వార్తలు.

దీవములచేత. — నేడు, శేపు సాయంకాలము 6-49 గంటలకు దీవములు వెలిగింపవలయును.

గోవిందప్పనాయక నాథశాల. — దీని గోడైన్ బ్యాబిలికచ్చెడి యాదివారమునాడు పచ్చయప్పనాయక జయపరమము.

ముర గానసభ. — చెన్న సాయంకాలము పద్యా సనీ భాయిచేసిన యానకాశ్యా కథాకాలక్షేపము మనో హరముగా నున్నదనుటకు సందేహములేదుకాని, వారవనితల బాటచిరుటలన భరతవిద్యలకు తటస్థింధన యొకవిధమైన చెడ్డచేత, నీటి బాహ్యర్ణ నావిశేషములచే కాలక్షేపములకు గూడ వ్యాపింపవలయునట్లు బాగ్రత్తపడుట సమంజసమని యుపదేశింపవలసియున్నది.

నోటీసు

చెన్న పట్టణమున వైపులకు కట్టిచేయుట. 24-8-1915న తేదీ బుధవారమునాడు సాయంకాలము 4 గంటలకు వైపులు కట్టిచేయబడును. 25-8-15 గురువారము వరకు 10 గంటలకు మరల విడువబడును. ఏ కారణముచేతనైన నింతకన్న నాలస్య మైనను కావచ్చును. కాన ముందుగానే పట్టణములో నన్ని భాగములవారును గూడ 36 గంటలకు సరిపడు నీటిని పట్టి నిలువ యుండుకొనుట మంచిది.

శ్రీ పితాపురమురాజుగారికి విష ప్రయోగము చేయు ప్రయత్నించుట.

శ్రీ పితాపురము రాజుగారికి విష ప్రయోగము చేయు టకు చేసిన ప్రయత్నము శ్రీహరిశ్రీ కలాత్మున విఫలమైనదని వినుటకపరిమితానందమును బొందుచున్నాము. ఆంధ్రభాషా పోషకులగు శ్రీరాజుగారి భగవంతుడు నిరంతరము కానాడి చిరతరాయరాజోన్మిత్యర్థముల దవపుగాక యని కోరు చున్నాము.

శ్రీ రాజుగారును శ్రీవారి ముగ్గురు బిడ్డలును నిత్యము నుదయము క్షీరపావమొనర్చు నలవారులగుట. అటులే 12వ తేదీయనకు గమున వారు త్రావుట కొరకొకదాని పాలగిన్నెను శ్రీ వారి శయన గృహమునకు గొనివచ్చెను గాని పాలు మి క్కిలి తడిగానుండుటచే నప్పుడు త్రావ వీలులేనందున పాలు చల్లారుట కాగిన్నె నచట నుంచి పొమ్మని శ్రీరాజుగారు దాని కృజ్ఞాపించిరి. కొంతపేపుతాలి. రాజుగారి రాగిన్నెలోని పాలును

మాడగ నందులోని పాలరంగు మార్చుటకు కనుడి యాపాలు నోడుకొనినట్లుగూడ కనుబడెను. ఈసంగతి వారు వెంటనే శ్రీ రాజుగారికి తెలిపిరి. రాజుగారికిగూడ ననుమానముకలిగి నది. వారపు దాపాల నొకకోడికిని ఒకకుక్కకును పో యించిరి. ఆపాలు గొంతుక దిగినవెంటనే ఆ కుక్కయును కోడియునుగూడ చనిపోయెను. కానాలలో నైదుగురినైనను మానమేర్పడినది. పోలీసువారి నేరమునువిచారించుచున్నాడు. అని న్యాయుండియాప్రతిక వ్రాయుచున్నది.

స్కాటిష్ లేడీస్ అసోసియేషను బాలికా పాఠశాల. — దీనినిమి త్రము రెండుగృహములను కొని వానిని కొంచెము బాగుచేయుకొరకు ప్రభుత్వమువారు రు. 18,545 లను మించని మొత్తమును విరాళముగా నొసంగుట కంగీక రించివారు.

చెన్నపురి శాసనసభ.

భూమిశిస్తు

తహశీల్దారులను శ్రీత్యాగ నేర్పరచుటగూర్చి గా. నె. ఆర్. పి. కృష్ణరావుగారి రిడిగ్నప్రశ్నకు సమాధానముగ కల క్షరులకు నెరసలు అసిస్టెంటులుగా నుండుటకు శ్రీత్యా గా 10 తహశీల్దారులొక్కము నేర్పరచుట తేదనియునుగొని దీప్త్యా జీ తహశీల్దారులొక్కములకు తహశీల్దారధికారముల నిచ్చుట కలననే వీనిని ఏర్పరచు చున్నామనియును గొ॥ కాష్టాస్తి గారు నుడివిరి. ఏజిలాలలో నీసూత్రము రిసర్వేచేసెదరు. మరయేజిల్లాలో సర్వేరివిజను చేసెదరని ఆశ్చర్యలే యడగగా ముండు జరుగబోవు నభిలో సమాధానమిచ్చుమని నడిపిరి. మీముట శ్రీరామములు ప్రారంభింప బడినది.

మ్యూనిసిపలు పట్టణములలో సర్వేచేయుట.

ఏ. యస్. కృష్ణరావుగారు లాండురిమ్యా పి. డి. ప్రకారము మ్యూనిసిపలు పట్టణముల సర్వేనిమి త్రము మ్యూని సిపాలిటీల వాగొసంగిన ధనమునండి 10482 రూపాయలు తగ్గించవలెననియును అదనముగ క్యయమును లాండురిమ్యా రి డి. ప్రకారము రివిన్యూ సెటలుమెంటు టెంపరరీ ఎస్టా బ్లిషుమెంటునకును వ్యయమును గూడ తగ్గించుటకులకు సరిపుచ్చ వలయుననియునుఈసంఘమువారు శ్రీగవర్గు గారికి నూచించు చున్నారు. అను తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు సర్వేనిమి త్రము మ్యూనిసిపాలిటీలకంద మండి సామ్యు వమాలచేయుట సామ్యు వమాలచేయదగిన ఇతర విషయములలో నొకటి కాదనువా? చెన్నపురి కాష్టాస్తిచేమను వారి నొకరిలిగన తక్కిన మ్యూనిసిపాలిటీల వారి నొకరిలిని చూచుటకు కారణ మేమి? మ్యూనిసిపలు పట్టణములలో సర్వేచేయించుట మ్యూ నిసిపలువారి లాభముకొరకు గాన. దొరతనమువారి లాభము కొరకే యగుచున్నది. మదగాను కాష్టాస్తిచేమను వారికంద 1 పుచ్చుకొనుచు ఇతర మ్యూనిసిపాలిటీలకంద 2/3 పుచ్చు కొనుచున్నాడు. వారికందనై నను 1 కంటె వదనముగ పుచ్చు కొనుటవ్యాయముకాదు. వారికిసామ్యునేక వ్యయములకు కాన లసియున్నది. రివిన్యూ సెటిలుమెంటు విషయమున జరుగు చున్న యధికవ్యయ విషయముగూడ నీసభగా వర్షింపబడ నున్నది. సెటిలుమెంటు. లాండురికాడ్డు టెంపరరీ ఎస్టాబ్లిషు మెంటును తగ్గించవచ్చునని ఆలోచింపబడినది. లాండురిమ్యా ఎస్టాబ్లిషుమెంటును పొచ్చించు నవ్వడు రివిన్యూ సెటిలు మెంటు ఎస్టాబ్లిషుమెంటును తగ్గింప వచ్చుననియు నూహింప బడినదని ప్రతిపాదము నడిపిరి.

కావలెను

నమృతమైవట్టియు శ్రీ గోమాధులతో కూడినట్టి ము చ్చాపారమును కొనసాగించుటకు ప్రధాన ఏజెంటును జిల్లా ఏజెంటును, డివిజను ఏజెంటును కావలెను. వారికి సెలకు రూ. 20 లు మొదలు రూ. 50 లు వరకును జీతములు యివ్వఁబడును. నైగా అలవెస్సులుకూడా యివ్వఁబడును. పరిచేయు సువర్ణతనస్పర్శనము కలిగినట్లు సప్రశీకలు లుండ వలెను. కొద్దిమందిమూల్రమే కావలెను. ఇట్లు మున్నువారు వెంటనే ఈవిధున చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

ఏ. యస్. రంగను, కాశ్యపర్షి.

ఇండియా ప్రావిడెంటు కంపెనీ, 31-ఏ. శేరువీధి, తిరువల్లి క్లక్కి, చెన్నపట్టణము.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

THE GREAT
EUROPEAN WAR.
GREAT BRITAIN.

German Aeroplane Over Deal.

LONDON, March 19.

A German aeroplane appeared at Deal and attempted to drop bombs on shipping. All the bombs fell into the sea. A British patrol boat fired on the intruder and British airmen pursued him.

Labour and Munitions.
Trades Union Rules Relaxed.

LONDON, March 19.

Consequent on the agreement with the Government, labour leaders recommend that there be no stoppage of work upon munitions, that all differences be settled by conference or arbitration, and that there be a relaxation of trades union practices for the duration of the war, thus permitting the employment of semi-skilled male and female labour. It is understood that ten per cent only of the working profits will go to employers, and the balance to the treasury, thus removing one of the grievances of labourites with regard to undue benefits accruing to employers from war conditions.

Navigation in Irish Waters.
A Prohibition.

The following Press communique has been issued by the Department of Commerce and Industry, Government of India:—The following notice to Mariners has been issued by the Admiralty:—The navigation and use of the undermentioned area is entirely forbidden to all ships and vessels of every size and nationality: bounded on the north-west by a line joining (a) and (b); (a) latitude 55 degrees 22½ minutes north, longitude 6 degrees 17 minutes west, (b) latitude 55 degrees 31 minutes north, longitude 6 degrees 20 minutes west. Bounded on the south-east by a line joining (c) and (d); (c) latitude 55 degrees 10½ minutes north, longitude 5 degrees 40½ minutes west. Bounded on the south-west by a line joining (a) and (d). Bounded on the north-east by a line joining (b) and (c). All traffic wishing to proceed through the north channel must pass to the southward of Rathlin Island between sunset and sunrise. This order is to take effect from the 23rd February.

[Rathlin is an island off the north coast of Ireland opposite the famous Giants' causeway in County Antrim, about three miles from the mainland.]

Lord Haldane on War

Presiding at a war lecture at Queen's Hall, Lord Haldane said:—We are dealing with an enemy who chooses his moment, and is prepared for it, but the British and French armies have gradually established a dam stemming the German flood, and time is now on our side.

FRANCE & BELGIUM.

Good Work of Indian Troops.
Many British Officers Lost.

ALLAHABAD, March 20.

The "Pioneer's" London correspondent cables:—The Indian Army Corps has done excellent work this week and has won golden opinions for all its works covering the Neuve Chapelle period. Sir James Willcocks has been thanked by Field Marshal Sir John French. The Scinde Rifles were in the thick of the fighting. Lieutenant Colonel Bliss of the Scottish Rifles and Lieut. Col. Unlacke of the Gordons were among the killed.

The German losses exceed twenty thousand. Their ranks were mowed down by our powerful artillery when the Infantry got them on the run.

The Grenadiers Guards Royal Berkshires, Liverpool's Gordons, Seaforth's, 3rd London and Irish Rifles, lost many officers. The bravery of all ranks will lead to many awards and mentions in despatches. The operations were completed this week and the ground gained is strongly held against counter-attacks.

French and Belgian Advances.

The French successes continue to be made all along the line. The offensive spirit shown by the French troops after a winter's trench work is admirable. Spirited attacks have gained ground everywhere although the losses were heavy, especially at Vanquois. The Belgians are fighting like a new army and have gained a considerable amount of ground. Thus the Allies have made considerable general advances. Miles of trenches have been taken from the enemy at points which formerly gave the Germans advantages and imposed restrictions upon the Allies. The gains at Vanquois, Champagne, Neuve Chapelle and in Flanders represent substantial progress.

The Russians' front still baffles the enemy. General Hindenburg's latest winter efforts are yet unproductive, after several tactical failures. (Censored).

German Futile Bombardment.
Sir John French Praises Troops.

LONDON, March 19.

Field Marshal Sir John French in a bulletin says:—An isolated attack by two hundred Germans against Saint Eloi was easily repulsed and two-thirds of the attackers were killed or wounded.

The enemy expended much artillery ammunition in the region of Neuve Chapelle with insignificant results. The gallantry and dash of our troops at Neuve Chapelle under the able and determined leadership of General Sir Douglas Haig have proved conclusively that sedentary work in trenches has not impaired their original fighting qualities.

TELEGRAMS.

French Advance Continued.
Trenches and Position Captured.

LONDON, March 19.

PARIS.—A communique says. At Notre Dame de Lorette we have taken communication trenches towards the village of Albain. We killed, drew out, or captured the defenders. There has been very violent fighting between Bolante and Four-de-Paris. We advanced 150 metres. We repelled a counter-attack in the Forest of Consenvoye and maintained all the ground gained. We storm a salient eastward of the position held by the enemy since last month and repulsed, day and night, counter-attacks.

Violent German Attack Repulsed.

LONDON, March 20.

PARIS.—Last evening's communique said that quiet has prevailed on most of the front. There was an artillery duel in the valley of the Aisne. A violent German attack on our positions on the ridge northeast of Mesnil was repulsed with heavy loss.

Attack on Boiselle.
German Forts Defeated.

LONDON, March 21.

PARIS.—Last evening's communique said:—The Germans, after a heavy bombardment, attempted a night attack against Boiselle, north-east of Albert, but were repulsed. Heavy fighting occurred at Eperges, where the French hold the greater part of the German position, despite five counter-attacks. The Germans left numerous dead.

Bombs on Paris.

A Zeppelin dropped three bombs on Paris, causing a fire in the suburb of Neuilly.

PARIS.—There were apparently two zeppelins; they dropped at least fourteen bombs on Paris and the western suburbs starting unimportant fires. Seven persons were injured, one severely.

Zeppelin Raid A Complete Failure.

PARIS, March 21.

It is officially announced that between 1-15 and 3 in the morning four Zeppelins approached Paris from the direction of Compiègne following the valley of the Oise. Two were compelled to return before reaching the capital, one at Ecouen and the other at Mantes. The remaining two were attacked by anti-aircraft guns and only flew over the suburbs north-west at Paris. They withdrew after dropping some dozen bombs. The damage to property was insignificant. Seven persons were struck, one seriously.

While the guns were working, the airships were lit up by search-lights. One Zeppelin seemed to be hit.

The French aeroplane squadrons took part in the fight but were hampered by the mist.

The raid was a complete failure and demonstrated how well the defence arrangements work. The populace remained quite calm. While returning the Zeppelins dropped a dozen bombs on Compiègne but the damage was not important.

A German Commander Superseded.

LONDON, March 20.

PARIS. General Von Faldeck, commander of the German army corps, defeated at Neuve Chapelle has been superseded.

SOISSONS CATHEDRAL BOMBARDED.

LONDON, March 22.

PARIS.—Evening Communique says:—The enemy has again bombarded the Cathedral at Soissons, severely damaging it. We advanced slightly on Saturday evening, east of the Ridge, northeast of Mesnil. We lost great and little Reichackerkopf in Vosges on Saturday, but recaptured little Reichackerkopf to-day. Counter-attack for the recovery of great Reichackerkopf is in progress.

Archepiscopal Palace at Rheims.

A Goal of Pilgrimage.

LONDON, March 21.

PARIS.—Cardinal Luçon who has been ejected from the Archepiscopal Palace at Rheims is now living in a house exposed to shell fire. He says the Cathedral will be left in the present state for a whole year and will be the goal of pilgrimage.

A Paris Communique.

PARIS.—An afternoon communique says that there is no change in the situation.

Sir William Robertson.

The Chief of General Staff.

"London Gazette" announces that Sir William Robertson has been appointed the chief of the General staff.

1916 Class of Recruits to the Front.

An Exhortation by the Preacher.

PARIS.—An impressive service was held in Notre Dame to-day on the occasion of the departure of the 1916 class of recruits for the front. The cardinal, Archbishop of Paris officiated. The Preacher exhorted the recruits to remember that they were Christians and be kind to the enemy when he was laid low. They were to strike hard and kill as many of the enemy as they could but spare women and children.

RUSSIA

Situation in E. Prussia.

General Von Hindenburg's Warning.

LONDON, March 19.

A Berlin communique says that the situation near Memel is not yet clear. Russian attacks on the Orsye and Prasnyz fronts continue. Unofficial telegrams

TELEGRAMS.

announce that General Von Hindenburg has warned refugees not to return to East Prussia for military and hygienic reasons.

A Warning to Germans.

Captain Persius reminds the Germans that they may build new armies feverishly but they will probably not be so large as Great Britain's.

Russians Recapture A Town.

DELHI, March 20.

PETROGRAD.—A communique says that left of the Niemen the Russians have captured Vevsu and cavalry is pursuing the Germans, who are retiring on Seyne. Fighting for villages on isolated heights continues in the directions of Prasnyz and Ostrolenka.

A Russo-German Encounter.

LONDON, March 21.

PETROGRAD.—An official statement says:—The Germans, after a fight at Tauraggen, have been forced beyond the frontier. A Russian detachment is impetuously advancing and reached Memel at eight on Thursday evening, and captured the place after street-fighting in which the inhabitants participated. The garrison of Przemysl made a determined sortie, but was repulsed after nine hours' fighting, losing three thousand prisoners.

Russians In Memel.

A German Announcement.

LONDON, March 19.

AMSTERDAM.—A German official announcement says that weak Russian divisions have forced their way into Memel. Counter-measures have been taken.

[Memel is a small town in the North of E. Prussia, on the Baltic Sea, a few miles from the Russian frontier.]

TURKEY.

Bombardment of Dardanelles.
Operation in the Narrows.

Forts Successfully Silenced.

LONDON, March 19.

Mine sweeping had been in general progress for the last ten days inside the Straits and a general attack by British and French fleets was made yesterday on the fortresses in the narrows. At 10-45 in the morning the "Queen Elizabeth," the "Agamemnon," the "Inflexible" and the "Lord Nelson" bombarded five forts while the "Triumph" and the "Prince George" aimed at three batteries. Howitzers and field guns replied heavily. At 12-22 the "Suffren," the "Gaulois," the "Charlemagne" and the "Bouvet" advanced and engaged the forts at close range. Four forts replied strongly, but were silenced by ten battleships inside the Straits. All the ships were hit. At 1-25 in the afternoon all the forts had ceased firing. The "Vengeance," "Irresistible," "Ocean," "Albion," "Switzerland" and "Majestic" advanced to relieve six old battleships inside the Straits.

"Bouvet" Blown up.

As the French squadron, which has engaged the forts most brilliantly, was passing out, the "Bouvet" was blown up and sank in 36 fathoms northward of Arenkioi village. The relief battleships renewed the attack on the forts, which reopened fire. The attack was maintained while the mine sweepers were operating.

"Irresistible" and "Ocean" Mined.

At four o'clock and six o'clock respectively "Irresistible" and the "Ocean" were mined and sank in deep water. The "Inflexible" had her forward control position struck by a heavy shell and requires repair. The bombardment and mine sweeping terminated with darkness. The floating mine danger will require special treatment. The British casualties were not heavy considering the scale of the operations.

Damage to Forts.

A report regarding the damage to the forts, issued later, says that the operations are continuing with ample military and naval forces. Vice-Admiral Carden was incapacitated by illness on March 10th and was succeeded by Rear-Admiral De Robeck.

The Bombardment Described.

Reuter's correspondent at Tenos watched the bombardment on the 18th from St. Elias Hill. There were sixteen battleships. The bombardment began at eleven in the morning and ceased at five in the evening. Battleships in groups of three in the Straits fired at 11-15 Suvardere, Hamidieh, Kildash, Medjidieh, and Sionnik which replied vigorously but unsuccessfully. Clouds of black smoke rose at two in the afternoon from a fort near a town on the Dardanelles, suggesting that a magazine had exploded.

Panic in Constantinople.

LONDON, March 20.

PETROGRAD.—It is officially stated that the approach of a Russian squadron to the northern Bosphorus caused a panic at Constantinople.

The "Bouvet" Replaced.

PARIS.—It is officially announced that the forts were subjected to a severe fire in the Dardanelles. The "Gaulois" was put temporarily out of action. The "Henri Quatre" now at Syria has been ordered to replace the "Bouvet."

Damage Cannot be Estimated.

LONDON, March 21.

The Admiralty's statement is that the damage to the forts effected by the prolonged direct fire of very powerful forces cannot yet be estimated. The losses of ships were caused by mines drifting with the current in areas hitherto swept clear.

Relief Ships Despatched.

The "Queen" and the "Inflexible," which were despatched from England to replace the "Bouvet" in the Dardanelles, are due to arrive immediately, thus bringing the British fleet to its original strength.

TELEGRAMS.

French Fleet in Dardanelles.
An Expression of Sympathy.

PARIS.—The Minister of Marine, on behalf of the Government, has telegraphed to the admiral, commanding the French fleet in Dardanelles, congratulating the crews, sympathising with their glorious loss and expressing absolute conviction of final victory.

ADMIRALTY'S REPORT.

LONDON, March 22.
Admiralty announces that unfavourable weather has interrupted operations in Dardanelles. Seplane reconnaissances are impossible. Hence the damage to forts by the bombardment of the eighteenth cannot be ascertained. The Admiralty adds "No great expectations, however, should be based on this, as, owing to losses due to drifting mines, the attack was not pressed to conclusion. The power of the fleet to dominate fortresses by superiority of fire seems established. Various other difficulties and damages have to be encountered; but, nothing has happened to justify the belief that the cost of the undertaking will exceed what has already been accepted and provided for. British casualties were sixty-one killed, wounded and missing."

Behaviour of French Squadron.

Rear-Admiral De Rodeck praises the splendid behaviour of the French squadron which was quite undaunted by its heavy loss. Rear-Admiral Guepratte led them into close action with greatest gallantry.

A Message from Tenedos.

LONDON, March 21.
A message from Tenedos dated 19th says that six battleships entered the straits but bad weather prevented them from pursuing operations yesterday with energy.

PARIS.—It is officially stated that the honour of attacking the forts in Narrows at close range was assigned to the French battleships and their brilliant vigour received appreciation of the British sailors. Rear Admiral Guepratte says that the honour of the flag was upheld even though it was dearly purchased by loss of 'Bouvet'. Survivors number 64. Casualties on other ships were very slight.

Telegram from Athens dated 19th says that the allies' bombardment inflicted great damage on the forts in Narrows on the previous day and violent bombardment was proceeding on the 19th. It is declared that allies on the 15th fired two thousand shells and it is believed that the destruction of the forts compensated the allies for the loss of the ships.

ITALY.

Increase of the Powers of the Government.

LONDON, March 21.
ROME.—The Senate has adopted, by 145 votes to 2, the Bill increasing powers of the Government for dealing with Espionage, etcetera.

Italy's Ultimatum to Austria.

LONDON, March 21.
ROME.—Comments which have appeared in Tribuna and Giornale di Italia are considered in political circles as almost semi-official ultimatum meaning that Austria must give up the territories inhabited by Italians or war is inevitable. Meanwhile Austria is endeavouring her utmost to fortify the frontier.

AUSTRIA.

A Gigantic Army Clothing Scandal.

LONDON, March 21.
VENICE.—A Gigantic army clothing scandal has been discovered in Austria. Contractors furnished the War Office with perfect cloth for uniforms, but during its transit to tailors they managed to substitute shabby, which became rags in a couple of hours. One contractor defrauded the War Office of ten thousand yards by cutting uniforms half-inch short.

AFRICA

German positions in S. W. Africa Occupied

LONDON, March 21.
CAPETOWN.—The Union forces have occupied important positions in the south-eastern corner of German South-west Africa.

Operations in South Africa.
200 Germans & 2 Guns Captured.

LONDON, March 21.
SWAKOPMUND.—Reuter's correspondent, with the Union Forces, reports that important operations under General Botha yesterday resulted in the capture of over two hundred Germans and two field guns. The enemy are strongly entrenched in the barren Kopie country with field artillery and maxims.

Severe Fighting Still Continues.

The fighting was severe and still continues. The union casualties were fairly heavy. The German casualties have not yet been ascertained but were undoubtedly considerable.

AMERICA.

German Armed Liner Sunk.

DELHI, March 20.
NEW YORK.—A despatch from Valparaiso says that the German fought and sank the German armed liner *Prinzess Alice* in November off the River Plate and rescued the crews.

WEST INDIES.

Fate of the "Karlsruhe"
Admiralty Announcement.

LONDON, March 20.
The Admiralty announces that there is reason to believe that the German cruiser "Karlsruhe" was sunk off the West Indies in November.

TELEGRAMS.

CHINA & TIBET.

China and Tibet at War.
Opening of Hostilities.

DELHI, March 20.
Traders who have arrived in India from Tibet state that the peace proposals recently made by the Szechuan Government have been rejected by the Lhasa authorities and hostilities have recommenced. The Tibetans losing rather heavily in the opening engagements. Reinforcements are being sent to the province of Kham and recruiting is proceeding in the provinces of Lhasa and Gyantse. When the disturbances recently arose among the Chinese forces near Tachienlu the rebels were helped by Tibetans.

[The reactions of the war on Tibet are always of interest, because the country is still regarded by the average Englishman as too remote and exclusive to be affected by anything that may be happening in Europe. But the Government at Lhasa is quite alive to what is going on, and is now endeavouring to take political advantage of India's eagerness to find new markets. Traders report that the Tibetan authorities are advising the people to buy Indian tea, hoping no doubt to annoy the Chinese. The better class Tibetans are, however, said to be reluctant to abandon the familiar Chinese product.—"Indiaman"]

EGYPT.

Cairo Communique.

LONDON, March 20.
Press Bureau publishes an Official Message from Cairo stating that there is very little activity and the enemy's outposts are still four days march from the Canal. Locusts are greatly damaging crops in Southern Palestine.

HOLLAND.

Netherlands Protest to Blockade Measure.

LONDON, March 21.
HAGUE.—Netherlands have communicated to the British and French Governments their objections to the blockade measures against Germany.

German Seizure of Dutch Steamers
Off Belgian Coast.

LONDON, March 21.
The Germans have seized, off the Belgian coast, the Dutch steamers, Zaonstrom, laden with eggs and Bata-vier, 5 with a general cargo. Both were taken to Zeebrugge.

The Dutch Public on the Event.

The Dutch public is greatly incensed and fears that the trade is seriously threatened especially with the colonies. The ship owners believe that the government will move in the matter.

Denunciation of German Militarism.

LONDON, March 21.
AMSTERDAM.—Wild scenes took place on Saturday in the Reichstag, when Herr Ledebour, a socialist, accused the military of trying to Germanise positions of France, a policy which had aroused in Alsace-Lorraine the desire for French Rule. His remarks were received with great uproar and shouts of "What about peace party". He Ledebour acknowledged the bravery of the troops but condemned the political performances of the military. He said he was horrified to learn that Germans would burn three Russian villages or every German village burnt. Herr Liebknecht interjected, "This is barbarism", the words causing general disturbance and yells of "unheard of treachery" etcetera. Herr Ledebour endeavoured to continue his denunciation but was repeatedly called to order amid tremendous uproar, some Socialists encouraging Herr Ledebour. Various speakers deprecated such utterances very strongly.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

DELHI.

ROLL OF HONOUR.

DELHI, March 21.
The following are the Officers' names in the 84th list of casualties from France and Belgium:—

Killed.

1st-59th Garhwal Rifles—Captain B. C. Sparrow, Capt. W. G. S. Kenny, Lieut J. C. St. G. Welchman. 8th Rajputs—(attached to the 1st-39th Garhwal Rifles)—Captain R. H. Clarke. 38th Dogras (attached to 1st-39th Garhwal Rifles)—Capt. W. Owen. 47th Sikhs—Captain A. M. Brown. 52nd Sikhs (attached to 59th Scinde Rifles)—Capt. P. S. Hore. 67th Punjabis (attached to 59th Scinde Rifles)—Captain T. Reed. 82nd Punjabis (attached to 59th Scinde Rifles)—Captain B. Clerk. 87th Punjabis (attached to 1st-39th Garhwal Rifles)—Captain J. E. Murray. 2nd-4th Gurkha Rifles (attached to 1st-4th Gurkha Rifles)—Major D. C. Young. 1st-6th Gurkha Rifles—Capt. J. R. L. Heyland. 3rd Company, 1st Sappers and Miners—1705, Ahmad Khan. 59th Scinde Rifles—Lieutenant Colonel P. C. Elliot Lockhart, D. S. O.

Wounded 6th.

11th Rajputs (attached to Jat Light Infantry). Captain T. L. Owens (severely). 15th Ludhiana Sikhs—Brevet Lieut. Col. C. A. Vivian, Captain C. F. W. Hughes. 16th Rajputs (attached to 58th Vaughan Rifles) Captain E. Grose. 19th Punjabis (attached to 59th Scinde Rifles)—Capt. E. C. Barnes. 30th Punjabis (attached to 1st-39th Garhwal Rifles)—Lieut. R. L. Lemon. 35th Sikhs (attached to 47th Sikhs)—Captain H. F. Stork. 38th Dogras (attached to 59th

TELEGRAMS.

Scinde Rifles) Lieut R. H. Bricford. 1st 39th Garhwal Rifles. Lieut. Col. E. R. R. Swiney Capt. G. R. Mainwaring. 45th Sikhs (attached to 15th Sikhs)—Capt F. C. Waterfield. 47th Sikhs—Lieut. Col. H. L. Richardson, Lieut. Col. S. R. Davidson, Capt. S. B. Combe, Capt. L. R. Hogg, Capt. W. H. Ralston Ralston. 58th Vaughan Rifles—Captain A. A. Smith. 59th Scinde Rifles—Capt. A. H. Burn, Capt. R. D. Instip. 69th Punjabis (attached to 1st 4th Gurkha Rifles)—Captain H. H. McCann (seriously). 11th Infantry (attached to 2nd 39th Garhwal Rifles)—Capt. J. F. Parkin. 2nd-2nd Gurkha Rifles—Major D. M. Watt, 2nd-3rd Gurkha Rifles—Major W. L. Dundas. 1st-4th Gurkha Rifles—Capt. C. M. T. Hogg. 2nd-5th Gurkha Rifles (attached to 2nd-8th Gurkha Rifles) Lieut. A. Neville-Rifle. 1st K. G. O. Sappers and Miners—Captains A. J. B. Bird and H. E. Roche. 3rd Sappers and Miners—Lieut. R. Hamilton. Unattached List Indian Army (attached to 4th Liverpool Regiment)—2nd Lieut. C. L. St. C. Clery. Unattached List, Indian Army (attached to 1st Bedfordshire Regiment)—2nd Lieut. A. C. Curtis.

WAR CABLE TO THE VICEROY.
Allies' Appreciable Gains.
Opening of 1915 Campaign.

DELHI, March 21.
The following telegram has been received from the Secretary of State by the Viceroy, dated the 19th March: The French announce appreciable gain in Champagne near Perthes, and the British Observer with them has given a rather connected account of the operations there since the middle of February. He says that they may be regarded as making the opening of the 1915 campaign. They extend over a front of about five miles, and the French have shown remarkable tenacity and made steady and continuous progress and have not been forced back on any day behind the line held in the morning, despite innumerable counter-attacks. The object of this sustained effort to keep constant pressure on the first line of defence is to prevent the use of the railway leading to Rheims, a few miles north, and wear down the enemy's reserve of men and ammunition. The French have not only gained ground but also moral superiority, for it is in unsuccessful counter-attacks that the losses have been heavy, and this and a sense of failure must affect the enemy's morale sooner or later. General Joffre has been probing and sounding the German line till now. He knows the weak and strong points, places where it can be broken through and places where it will be better merely to hold the Germans. The advent of better weather and improved facility for movement, all are in favour of greater activity, so that operations are now entering a new phase.

Effect in England of Allies' Successes.

In England, the British success at Neuve Chapelle and the French at Champagne have increased the general confidence, but it is also recognised that decisive months are approaching, and victory over the enemy equally assured of success will only be reached by sustained and increasing effort from now onward and at a cost of great sacrifices.

Free Passage to Families
British Soldiers.

DELHI, March 20.
It has been decided that the families of the British Soldiers sent overseas with the expeditionary forces are entitled to free passage to the United Kingdom or Colonies. Restriction in the previous orders confining concession only to the families not domiciled in India has been removed.

Contribution of the Nawab of Malerkotla.

DELHI, March 20.
Nawab of Malerkotla has contributed forty thousand rupees towards the expenses of the Indian Expeditionary Forces.

Departure of Lord Willingdon and Party

DELHI, March 20.
Lord Willingdon and party leave Viceregal Lodge on Sunday evening.

Advance of the Russians.
Invasion of N. E. Prussia.

DELHI, March 21.
The following is from the Secretary of State's telegram to the Viceroy, dated 19th March:—The Russians are again invading extreme northeast Prussia on the road to Memel and are recapturing villages and steadily driving the German's back between Przasnysz and the German frontier. Elsewhere there has been no marked change.

Progress in the Dardanelles.
Interrupted by Bad Weather.

DELHI, March 21.
Bad weather has interrupted progress in the Dardanelles, but the waters of the straits are now clear and vessel can safely navigate up to Khezburn, but it is clear that some kind of occupation is necessary to prevent the Turks from attempting to repair the inner batteries and placing new guns or howitzers in concealed positions in intervals when bad weather prevents naval bombardment.

Public Safety and Defence Bill.

RANGOON, March 20.
The "Rangoon Times" this evening, in the course of a leaderette on the Defence Bill, says:—It is a drastic act that has been passed. To be effective punishment must be speedy and the new Act will be welcomed by every loyal section of the community. The journal hopes it may attain its object of securing internal tranquility, and in Burma it deserves at least a trial, and if it does not succeed, other measures must be tried.

LAKHORE, March 20.
Speaking of the Public Safety Act the "Bulletin" says:—Criticism was offered in a spirit of co-operation rather than opposition, that is, to help the Government in the proper working of the act.

TELEGRAMS.

The Viceroy's Guest.

DELHI, March 19.

The Maharaja Scindia of Gwalior arrived at Viceregal Lodge this morning as a guest of the Viceroy and leaves to-night.

IMPERIAL LEGISLATIVE COUNCIL.

Changes in the Budget Figures.

DELHI, March 22.

At this morning's meeting of the Legislative Council, the Viceroy presiding, Sir William Meyer made his Budget statement. The only noticeable changes made in the Budget figures of the Financial statement are the following: Provision has been made in the revised estimates for 1914-15 for payment to the Bengal Government of a grant of 10 lakhs for hostels in Calcutta, announced by the Viceroy at the convocation of the Calcutta University.

In the Budget for 1915-16, Imperial deficit has been raised by £ 1,87,000 mainly in consequence of the increase of £1,69,000 in the grant for military charges in England, which has been found necessary owing to a rise in prices of military stores. The Budget on provincial side provides for payment to the Calcutta University of the grant of 10 lakhs mentioned above.

CALCUTTA.

Calcutta Police Murder Charges.

COLOMBO, March 20.

All the 8 accused arrested in connection with the murder of Sub-Inspector Suresh Chunder Mukerjee in Cornwallia Street were produced to-day before Mr. Kays, Southern Division Presidency Magistrate. They were charged with abetment of murder. The Principal accused Chittyaipriya Doy, who is charged with murder, is still absconding, and a proclamation was ordered to be issued for his arrest. The Acting Public Prosecutor on behalf of the Crown withdrew charges against the present 8 accused as he thought the evidence against them was not sufficient. The Magistrate discharged the accused.

Bankhira Dacoity Case.

CALCUTTA, March 20.

Ten accused out of eleven have been committed to the sessions in connection with the Bankhira dacoity case. Of the eleven accused nine are Mahomedans and two Hindus.

Second Forecast of Winter Oil.

CALCUTTA, March 20.

In the second forecast of the winter oilseeds for the current season in India, Mr. Findlay Shirras estimates the total area under rape and mustard at two per cent more than last year and the total area under linseed at six per cent less than last year. The condition of the crops is fair to good except in Bihar and Orissa and in the southern and eastern districts of the United Provinces. Returns of the foreign seaborne trade of India in February published to-day by the Department of Statistics shows as against January increases of three hundred and forty seven Lakhs in exports and seventeen Lakhs in re-exports, but a decrease of one hundred and fifteen Lakhs under imports.

Wheat Prices in India.

CALCUTTA, March 20.

It was shown in a recent note that wheat prices in India had risen steadily from the declaration of war until the 15th February. A definite and it may be hoped permanent fall has since commenced which seems to be in sympathy with more cheerful wheat prospects throughout the world. Reports received by the Director of Statistics to the Government of India show that between the 15th February and the 11th March current this fall amounted to no less than 21 per cent in Calcutta, 12 per cent in Karachi and 10 per cent in Bombay. It seems that in the case of Karachi the price of wheat went on rising until the 28th February when the rate was Rs. 6-4-4. This fell to Rs. 5-9-4 on the 4th March and to Rs. 5-6-4 on the 11th March. In Calcutta and Bombay the fall has been continuous since the 15th February. (Censored.)

Police Enquiry.

Another Taxi Disappears.

CALCUTTA, March 22.

The police enquiring into the disappearance of another taxi cab. It appears that this taxi was engaged by some Bengalis in Chowringhee on Thursday last and has not been heard of since.

Lower Wheat Prices in India.

CALCUTTA, March 20.

Returns now made public show a material fall in the price of wheat in the principal centres in India in the period from 15th February to 11th March current, the reduction amounting to twenty-one per cent in Calcutta, twelve per cent in Karachi, and ten per cent in Bombay.

Vacancies in the India Police Force.

To be Filled up by Competitive Examination.

CALCUTTA, March 20.

It is notified that there will probably be not less than ten vacancies to be filled in the Indian Police force by the competitive examination in England on 17th June next. The only change made this year in this syllabus is that oral and laboratory tests will be omitted.

Bengal Legislative Council.

CALCUTTA, March 20.

Mr. Beatson Bell will present the Bengal Budget at the meeting of the Bengal Legislative Council in Calcutta on Saturday, the 27th instant.

TELEGRAMS.

PUNJAB.

Punjab News.

LAHORE, March 20.

The Punjab University will this year select a student for one of the scholarships offered by the Government of India to the natives of India proceeding to England for further study.

The Lieutenant-Governor of the Punjab, accompanied by Lady O'Dwyer, the Hon. Mr. Barron, Lieut. Col. Bayley and Mr. P. Stuart will leave Lahore by special train on the evening of Tuesday, the 23rd instant for Gujrat and will leave Gujrat for Rawalpindi on the 25th. His Honour's departures and arrivals will be private. (Censored.)

Sikh Educational Conference.

LAHORE, March 20.

Raja Sir Ranbir Singh, K. C. S. I., of Patiala, uncle of his Highness the Maharaja, has accepted the Presidency of the 8th Sikh Educational Conference to be held at Ferozepur on the 2nd, 3rd, and 4th April next.

Lawlessness in the Punjab.

Hindu Deputation to Lieut. Governor.

LAHORE, March 20.

A deputation, consisting of the Hon. Rai Harichand, Hon. Rai Ram Sran Das, Hon. Bakshi Sohan Lal and several leading Hindus of Multan division, waited upon the Lieutenant-Governor to-day at Government House to make a representation on the panic caused to Hindus by the recent outbreak of lawlessness in that division. The Hon. Mr. Kettlewell and the Hon. Mr. Thomson, Secretaries to the Punjab Government, and Colonel Deonys, Inspector-General of Police, were also present during the interview. The Hon. Lieutenant-Governor accorded the deputation an extremely patient and sympathetic hearing and the members withdrew after two hours, deeply impressed with His Honour's anxious solicitude for the afflicted Hindus and his firm determination to maintain law and order.

Muslim Ladies' Conference.

Mrs. Shahdin, wife of Justice Shahdin, has been elected to preside over the deliberations of the next Muslim Ladies' Conference to be held at Aligarh during Easter.

Lahore Medical College Strike.

95 military students, whose names have been struck off the rolls, have telegraphed to the Viceroy praying for his kind intervention.

BOMBAY.

Publishing Seditious Literature.
Offenders Sentenced.

POONA, March 21.

Mr. Kincaid, Sessions Judge, yesterday, sentenced Sitaram Tukaram Surwe, a Maharatta, and Hari Ramachand, a Brahmin, to two years' rigorous imprisonment each for publishing seditious literature. The accused had just completed a sentence of six months' rigorous imprisonment for issuing a pamphlet known as "Liberty" Pamphlet No. 4, which they printed in the Poona City and sent out to secretaries of schools and college libraries. The Jury brought in an unanimous verdict of guilty in the present case.

BURMA.

Second Burmah Contingent in Liverpool.

RANGOON, March 20.

A Cable has been received announcing the arrival at Liverpool yesterday of the second Burma Contingent.

The Singapore Mutiny.

Trial of Mutineers.

RANGOON, March 20.

At Singapore last Saturday, in the third Police Court, forty-five men of the 5th Light Infantry, among them four Non-commissioned Officers, the rest all being sepoy, were tried in connection with the recent trouble on a charge of joining in the mutiny by combining to resist and offer violence to their superior officers, and that on sighting one of H. M. S. ships lying at the mouth of the Johore River, they loaded their rifles with the intent to fire upon His Majesty's Forces. The hearing was proceeding when the mail left.

LATEST REPORT

Only 5 Sepoy to be accounted for

RANGOON, March 22.

Latest news which has come in to-day from Singapore states that only five sepoy remain to be accounted for. Altogether 60 mutineers have been killed or drowned and the rest have been captured or have surrendered.

SOUTH INDIA.

Zamindar of Vuyyur.

Blessed with a Son.

NUZVID, March 22.

God blessed the young Zamindar of Vuyyur, the adopted son of the late illustrious Rajah Rungiahapparau Bahadur, with a son and heir on Sunday night. Great rejoicings prevail in the town.

Special Intercession Services in India.

COONOR, March 21.

In compliance with the decree issued by the Pope, special intercession services for speedy proclamation of Peace will be held to-day in all Catholic Churches throughout India. Special prayer composed by the Pope will be recited. At the local Catholic Church an impressive service was conducted by Father Bechu and Father Madley.

TELEGRAMS.

HYDRABAD.

Hyderabad Educational Conference.
An Important Announcement.

SECUNDERABAD, March 20.

The first Educational Conference held in Hyderabad has concluded its sittings. The Conference is considered to be a unique event in Hyderabad history. It was splendidly supported by educationists from all parts of the dominions and was presided over by Mr. M. A. Hyderi, who in his stirring presidential address pointed out in plain terms that Hyderabad intended no longer to remain behind the educational standard which other States could boast of. He surprised his large audience by quoting actual statistics. The average number of people in Hyderabad who can merely read and write was only 2/8. The backwardness was attributed to scarcity of towns in the dominions, unpopularity of primary schools; curriculum and other causes, but the greatest cause was lack of energy and co-operation. It was painful to remind them that literate women in the dominions only numbered 4 per 1,000. The country could never progress with uneducated women. He also emphasised the necessity of teaching all subjects up to a certain stage in the mother tongue (Urdu), and also referred to the decadent arts of Hyderabad which were expiring through sheer neglect.

Resolutions Passed.

Eloquent speeches by well-known educationists were made, and a number of important resolutions, having for their object the entire reform of the educational system now in vogue with a view to bringing Hyderabad on a level at least with her neighbours, was passed. It was agreed to urge the Government to appoint Commissions to enquire into female education and the causes of so many students going outside Hyderabad for training and the urgent necessity of bringing out Urdu translations of literary and scientific work.

Telegraph Notices.

The following notice has been issued by the Telegraph Office:—

The following three codes, viz. Meyers Atlantic Cotton Code, 39th edition, Bently's Complete Phrase Code, excluding separate mining and oil supplement, and Broomhalls Imperial Combination Code exclusive of special rubber edition, which are at present authorised for use in inland as well as Foreign telegrams to and from the United Kingdom, will be available from to-day, 22nd March, in foreign telegrams between the same places as the four codes originally authorised, "vide" my A/codes N. B. 16th January, 15, as subsequently modified, and under the same conditions as in use of codes in telegrams to the United Kingdom.

Telegrams in any of the Commercial codes are not admitted for Bulgaria.

Short News.

The Foreigners Act has received the assent of the Viceroy.

Mr. Lutyens and Mr. Baker, architects of the new Dalhi, will leave for England by next week's mail steamer.

Sir H. P. Burt, President, Railway Board, becomes Government Director of Railways at the Indian Office in succession to Sir T. R. Wynne, who joins the Board of the Bengal-Nagpur Railway as Managing Director.

Sir Harcourt Butler on goes Leave.

Sir Harcourt Butler has been granted five months' leave from the 11th April. The Hon'ble Mr. Claude Hill, Member of the Governor's Council Bombay, will act in charge of the Department during his absence.

STOP PRESS TELEGRAMS.

LONDON, March 22.

PETROGRAD.—Communique says Russian offensive on the west and middle Niemen continues successfully. An important success has been achieved in Carpathians Russians storming the enemy's principal positions at Svidnik and Smolnik, capturing 2546 prisoners and two guns. The Garrison of Przemyśl has been driven back to the forts around the whole circumstance.

A German submarine topped and sank the steamer "Cairne Orr" off Beachy Head on Sunday afternoon. The crew of thirtyfour were saved.

YMCIDEN.—Dutch steamer "Zevendergen", has arrived here. Bombs were thrown at her from a German aeroplane, but, she was not hit.

"Vorwaerts" says that Liebknecht and Ruehle voted against the budget Reichstag. Hedebourt and twenty-nine other socialists abstained.

ROME.—Germans and Austrians have been advised by their respective consuls to leave Italy in the shortest time possible. Meanwhile Germans have entered Italy under what are suspected to be false pretences and in such numbers that a special police service is necessary to watch them. It is declared that the police have circumstantial evidence that they are military spies.

జాబులు.

విలేఖకుల ప్రకటన.

ఎ. హనుమంతరావు గారు, కమ్యూనికేషన్లు, ప్రకటింప లేనందులకు చింతించుచున్నాము.

ఒక ఉపవిలేఖరి-విషయ మిదివరకే ప్రకటితము.

I

రిజిస్ట్రేషన్ అంతర వివాహశాసనము.

అయ్యా,

గుంటూరుజిల్లా వెదపులిపర గ్రామములో వేంచేసి యుండు ప్రేమదేవేంద్ర స్వామివారి ఆలయములో ఈశానమును గురించి 18-3-15 తారీఖున బ్రహ్మశ్రీ కవుతా వేంకట బ్రహ్మణ్యశాస్త్రి గారి యాధిపత్యముక్రింద నొక బహిరంగ సభ జరుపబడినది. బ్రాహ్మణులు వైశ్యులు మొదలగు గ్రామ నివాసులు బహుమంది సభనలంకరించిరి. ప్రథమమున అద్వైత యజ్ఞ సారాంశరాయ గారు సదరుజిల్లా మొక్క ఉద్దేశ్యములను క్లప్తముగా తెలియజేసిరి. అటు పిమ్మట బ్రహ్మశ్రీ వేమూరు స్వసింహశాస్త్రి శతావధానిగారు రిజిస్ట్రేషన్ అంతర వివాహములు అశాస్త్రీయములనియు అసర్వదాయకము లనియు శ్రుతి స్మృతి పురాణప్రమాణ సహితముగ నిరూపించుచు ఉపన్యసించిరి. వీరు ఉపసాదించిన తీరుమానమును మ. రా. శ్రీగర్భాధిపతి వేంకటప్పయ్యపంతులుగారు బలపరుచుచు సదాచార సిద్ధముగ బాల్యవివాహమే ఆచారబద్ధమని నడిపిరి. సభ్యులలో ఇద్దరుకొద్ద మిగిలిన దయను ఏకగ్రీవముగ ప్రాధానివాహములు అనన్యకరిమలనియు ఈజిల్లును చట్టముగా చేయబడుటకు దొరతనమువారి ప్రార్థించు వహజరునందు సంతకములు చేసిరి. పిమ్మట అగ్రాసనాధిపతిగారికి ఉపన్యాసములగు శాస్త్రులగారికి వందములతో సభ ముగించబడినది.

రావుతులూరు మనుమంతరావు.

II

రామచంద్రపురంతాలూకా కరణములసంఘము.

అయ్యా,

కరణములసంఘమునకు కృష్ణాజిల్లా తణుకు ఖిమరం తాలూకాకరణముగారి లొకసంఘమును స్థాపించునని దానివల్ల కరణములయొక్క దుష్స్థితిని తొలగించుటగురించి పాటు పడుచుండఁటలు వారైపత్రికలవల్ల వెల్లడియగుచున్న సంగతి యెల్లరక్షణ విశదమేకదా? గోదావరిజిల్లాలో వెదపుతాలూకా అయిన మన రామచంద్రపురంతాలూకాకు మనమందర మొక సంఘము నేర్పాటుజేయబడుట కడు శోచనీయము. (దేశాభివృద్ధి కొరకు ఆ సేకసంఘములు ఏర్పాటుకాబడి మిక్కిలి ఉపయోగకరములగు చున్నవి. కృష్ణాజిల్లాకు జిల్లాసంఘములుండగా, దానికి ప్రాంతముగా తాలూకాసంఘములు, దానికితోడు గ్రామసంఘములును ఏర్పాటుచేసి, గ్రామపురిషదులను ఇండియా కాంగ్రెసువర్క్సు తెలియజేయుటకు దేశసేవాపరులు పాటుపడుచుండిరి. కాన్సిలులలో ఆ సేకాంశములనుగురించి దయాదృష్టితో గోదావరి కృష్ణాజిల్లాలయెడల గౌరవనీయులగు పోలవరం జమిందారువారు గా మోచి రామచంద్రపురపురపంచులవారు ఆ సేకప్రశ్నలు అడుగుచున్నారు. ఇట్టి సీతిలానుండగా మనమందరము నొకసంఘముగ జేరి మన కష్ట నిర్మలములు జిల్లాసంఘమువారు ప్రభుత్వములకు విన్నవించుకొనినయెడల ఎంత బాగుగనుండును. పట్టుదలవీడక పాటుపడిన నెట్టికార్యమునను సాధింపవచ్చును. మనభూరులు పూర్వపు జమిందారులయెడ మంత్రప్రదపులలోను కవీశ్వరులు గాను గొప్పగౌరవమును పొందగలిగిరి. మన మిప్పుడు ఎట్టిసీతిలోనుంటిమో వేరే వ్రాయనేల? ఒక్కొక్కరము ఎట్టిసంగతి నైన సాధింపకలకమా? కాన రామచంద్రపురంతాలూకా కరణముగార్లందరము ఏకభావమునువిహించి యొకసంఘమును స్థాపించుటకు సహాయులగుదురని వేడుచున్నాను మోగల్ల కరణముగారియిన అయ్యగారి తిరుపతిరాజుగారు తాము సంఘమునెడ ఎంత పాటుపడుననియు ప్రతికలను చదువుమికందరకు తెల్లంబెకదా? కాన సంఘమును స్థాపించవలెనని నెడి నా కోరికకు ప్రత్యుత్తరముగా మీ రందరియొక్క ఏకభావమును ప్రతికాములమునగాని, తెలుగుములమునగాని, వెల్లడించుదురగాక. దీక్షవల్ల నుపయోగమేమో ముందుతెలియగలదు. గత బహుమందిలో మన తాలూకా కరణముగార్లు కొందరు మన తాలూకాసంఘముకంటే ఏర్పడవలెనని యుత్సాహముతో నన్ను సెక్రటరీగా నెన్నుకొనిరి. కాన ఇంతగా వ్రాయుచున్నాడ. ఈసంఘమునకు కొందరు పోషకులుగాను, మరికొందరు మొంబరుగాను ఉండుటకు తాలూకా కరణముగార్లందరు శోరబడుచున్నారు. ఇందుకు తమతమ అభిప్రాయములను నిస్సంశయముగా వెల్లడించుటకు కోరుచున్నాను.

నంబూరి వేంకటసూర్యారావు.

III

ఒక అంకురము.

అయ్యా,

“మూతాలూకాకు తహశీలుదారుగనుండి యిప్పుడు పకారవేతన మంది మాపురి వెదలిపోవనున్న యేమార సర్వేశ్వర సోమయాజులుగారిని గౌరవించుట కొక విందొనర్పబడినది. కడచిన పదునాల్గవతేది భానువారము సాయంత్రము నాలుగు గంటల కొక యూరేగింపు టుత్సవము బయల్పడి మాపట్టణ వీధుల మంగళవాద్యములచే నడుపబడినది. మాపురినున్న యధికారా సభ కార్యలో ముఖ్యులందఱును విచ్చేసి తమసానభూతిని వెల్లడించిరి. ఈసంఘము అయిదుగంట లగునప్పటికి కాలవయెడ్డున నూతనముగ గట్టించబడిన మద్దింపెట్టి సీతయ్య నాయుడుగారి గృహమునందు కూడినది. చక్కని యేలూరు తివాసులచే నలంకరింపబడిన చావడియందు ప్రాదేశిక రాజుల కొలువు కూడుమునంబలె సభ్యులుగూర్చుండిరి. ప్రధానసభ్యుడగు పాలెపు వేంకటమూర్య గోపాలంగారు గంభీరవాక్యంబుల సోమయాజులుగారి సద్గుణంబుల నుద్గడించిరి. నున్నర్ల గోపాలశాస్త్రిగారును కస్తూరి స్వసింహారావుగారును వారి ప్రజాసారాగము వైదికసంప్రతి భూతిదయ గర్వరాహిత్యము మున్నగు గుణగుణంబుల ప్రశంసించుచు చమత్కారముగా సంభాషించిరి. తాలూకా గుమాస్తాగా నున్న బండారు కేమయ్యగారికొక నవరత్నమాలను దెల్లునందొసరించి సోమయాజులవారికి సమర్పించెను. చక్కని విలవగుల పట్టువస్త్రద్వయమొకటి వారికి కానుకగా నర్పించిరి. తత్సభాంతట చాలించుబడి కూచించుచు బ్రహ్మనందముగారింట్ల సిద్ధము చేయబడిన భోజనశాలయందు తిరిగి సమావేశమయెను. పద్ర సోవేతముగ నమర్చబడిన భోజనము ముగిసినపిమ్మట మిక్కిలి యందమయిన కాంతులుగల బాణసంచా గాల్యబడినది. రాత్రి 11½ గంటలయిన పిమ్మట సభ సమాప్తి చేయబడి సభ్యులిండ్లకేగిరి.

పవిత్రమయిన గోదావరీతీరమునతాము గట్టుకొన్న గృహమున సత్కాలక్షేపమున కాలము పుచ్చుటకు సోమయాజులుగారు కృత నిశ్చయమైరిని వినుచున్నాము. వారు తమకాలములో కొంతభాగము ప్రజాక్షేమమునకై వినియోగించి దేశ సేవసేయ గడంబుదురని నమ్ముచున్నాము.” అని యమలాపురమునండి మా విలేఖకుడు వ్రాయుచున్నాడు.

IV

ఉత్తరహిందూస్థానపు సంస్కృతపరిక్షలు (నియమములు).

అయ్యా,

దేశీయ సాహిత్యలలోన గొందఱు ఉత్తరహిందూస్థాన సంస్కృత పరిక్షలయొక్క నియమములను నియమిత పుస్తకములనుఁ బ్రతికాముఖముఁ దెలుపఁగోరెనందున నీవిషయమై వ్రాయబూనితిని. ఉత్తరహిందూస్థానపు సంస్కృత పరిక్షలు (1) పంజాబు (2) సంయుక్తప్రాంతము (3) కలకత్తాయను ముత్యెఱుగులగు యూనివర్సిటీలలోన జరుగుచుండును. అందు మొదటిది యూనివర్సిటీ యొక్క శాఖాస్థానముగు రాజపుత్రిస్థానమునందలి జయపురము, లాహోరులయందు జరుగుచుండును. రెండవది కాశీగరమునందలి సంస్కృతకాలేజియందు మాత్రమే జరుగును. ఈ రెండింటియందునుఁ బఠనీయ పుస్తకములును నియమములును సమానముగ నుండును. ఈపరిక్షలయందు “శాస్త్రీ, యాపాధ్యాయ, ఆచార్య” యని ముత్రంగులగు నుపాధు లీయఁబడును. ఉపాధిపతిత్వంబుఁ జరుపుటకై మొదటవ్యాకరణమునందు మధ్యపరిక్ష నియ్యకలయెను. ఈమధ్యపరిక్ష నొకేళ్లు ముగిసి లేక నాలుగేండ్లుగాని యొసఁగవచ్చును. మధ్యపరిక్షకు సిద్ధాంతకాముది, న్యాయముకాళి, భారవి, మాఘము, పాత్యములు, మధ్యమమునఁ గృతార్థులైనవార యపాధిపతిత్వ నాయభండములుగా నారేండ్లీక్ష్యవలసియుండును. ఈపరిక్షల కేదేశపువారైననుఁ బ్రవేశముఁ గాంచఁగలగుదురు కాని వైద్యోగమున వోటులఁ దప్పఁజేతరవోటుల నివృత్తలనవలెదు. ఇకమూడవదియగు కలకత్తా యూనివర్సిటీపరిక్షఁ గూరిచి తెలిసికొందము. ఇచ్చటనుఁ బైవానియందువలెఁ బ్రత్యేకముగాఁ బ్రత్యేకమునందునుఁ బ్రథమ మధ్యమార్థము ములని ముత్యెఱుగులఁ బరిక్షలు జరుగుచున్నవి. వీనికిఁగూడనే దేశపువారైన రావచ్చును. ఏభాష నైనను రెండవదానిగ్రహింపవచ్చును. పరిక్షార్థులసౌకర్యము ననుసరించి శాఖాస్థానము లేర్పాటొనర్పఁబడును. ఏక్కడైనను దాదా పొకనందముని పరిక్షార్థుల వచ్చెదరని తెలియఁజరుచిన వో నవ్వోట శాఖాస్థానమునంతురు. పరిక్షానియమిత గ్రంథము

లు వైవానికన్న నులభములు మధ్యమపరిక్ష రెండురోజులును, ఉపాధిపతి నాలుగరోజులును గ్రహింపఁబడును. ప్రత్యేక విషయమునందు మధ్యమపరిక్ష యందు త్రిత్యలైనగాని యపాధి నిచ్చుటకు వీలుకలదు. కాని ఏర్పాటులలో నెందైనఁ గృతార్థులైనవారు మధ్యమార్థముల కేక కాలమున నివృత్తఁ గుదురు. మన మద్రరాజధానివారల కిప్పుడున్న శాఖాస్థానములలోనికల్ల జగన్నాథము మిగులఁ జేరువగానన్నది. పలువురు కలసి బోర్డునకు వ్రాసినయెడల మన తెలుఁగుదేశమునఁగూడ నెంటులేర్పడును. ప్రతివిషయమునందు త్రిత్యలగువారి కిబోర్డు వారు “త్రిర్థ” యను తెలిపింజుత్తురు. ప్రతివర్షమును యావేదన పత్ర మొసఁగఁదగుదినమునఁ, బరిక్షా కాలమును బోర్డువారిచే నిర్ణీతములగును పరిక్షానియమితగ్రంథములఁగాని యావేదన పత్రములఁగాని ఇతరవిషయములకు పరిక్షాసంగతులనుగాని తెలియఁగరువారు “ప్రిన్సిపాల్, సంస్కృతకాలేజి, కలకత్తా” యని వ్రాసినఁ బడయఁగలదు. ప్రతివారును నింగ్లిషుపదివియే తిరవలయునను నిర్బంధములేకుండుట, జనసామాన్యము నులభముగ నుత్తరమగు సదుపాయములొనర్చుట, పరిశ్రమఁ జేసేవారికి ఫలానురూపములగు పారితోషికముల నిచ్చుట కేవల మొకవోటుమాత్రమే గాక పరిక్షార్థుల వసతులఁగనుంచి తదనుగణ్యముగా జనాభివ్రాయముననుసరించి వలయుచో టులనెల్లెడలను శాఖాస్థానముల నేర్పాటునొర్చుట మొదలగునవియే నితరవోటులకంటె నిండున్న విశేషములు. గనుక త్రిత్యైన యన్ని యూనివర్సిటీలకంటె నెక్కుడుగ నియ్యది జనాకర్షణముఁజేయుచున్నది. మన మద్రాసునగరపు సంస్కృత పరిక్షలకుఁగూడ నెట్టిసదుపాయములొనర్పిచో మిక్కిలి యభివృద్ధి దాయకములగునని మా తలఁపు.

పం. ఆదినారాయణశాస్త్రి, కావ్యకీర్తి.

వృత్తాంత లేఖలు

రాజమండ్రి వార్తలు.

కాలమానము.

రాజమహేంద్రవరము మార్చి 19: ఎండలు విశేషముగ గాయుచున్నవి. తెల్లవారగట్ల యింకను చలిమానలేదు. స్నాటకములు మెండుగా నున్నందున ప్రజలు జ్వరములవల్ల అవరోగ్యముగ నున్నారు.

గోదావరి

ఈమధ్య గోదావరికి నీరుతగిలినది. బొంబాయి ఆప్రాంతముల వర్షములుకురియుటచే నీరవచ్చినటుల చెప్పచున్నారు. స్త్రీమరులు

గోదావరికి నీరువచ్చినను రేవుస్థిమరులలో ‘దేశోధి’ వైద్య ప్రేమరవుటచే మరమత్తులొనర్చుచు, ‘హెలెక్’ అనుచిన్న స్త్రీమరైనను బొబ్బింక వెల్లివచ్చుటకు వీలున్నను కాకినాడకు మరమత్తు నిమిత్తము వెల్లిటచే చిన్నస్త్రీమరును ఉపయోగము లేదు.

రేవు పందిళ్లు

ఈవేసవికాలములో గోదావరి యోరసప్రతి రేవునకును మ్యునిసిపల్ వారు చలవపందిళ్లు వేయించువారు. ఈపందిళ్లు లేకపోవుటచే గోదావరిలోనుంచి మంచిధిరమును తెచ్చుకొను స్త్రీలకేమి పుగలులకేమి కాళ్లు భగ్గున నంటుకొనుచు, తలలు మాచుచు ఎండవేడిమికి తాళలేకున్నారు. ఇకనైనను వెంటనే చలవపందిళ్లును మ్యునిసిపల్ వారు వేయించి పుణ్యము గట్టుకొందురగాక.

యాత్ర

శ్రీరామ నవమి యుత్సవమునకు భద్రాచలము వైపు యాత్రాపరులు భద్రాచలము వెళ్లవద్దని బస్టిలో చాటింపు చేయించినను మానకచావుకు తెగించినవారు కొంతమంది మట్టుకు నడవలమిద వెల్లివారు. వెళ్లినవారు తిరిగివచ్చినపుడు గాని బాధ్యులుసంగతి తెలియదు.

ధరలు

విరోపా మహాసంగ్రామము పేరు వెల్లుకొని వరకులందరును అన్నివస్తువులను ప్రయముగానే అమ్మున్నారు.

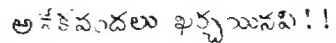
నోటి ను.

ప్రస్తుతము కాకినాడ కాపురంబు మల్లాది దక్షిణామూర్తి శాస్త్రీగారు చాలాకాలమునుంచి మతిస్థిరంలేకుండా నున్నారు. ఆయన వ్యవహారము చేసుకొనే సీతిలో లేదు. నేను ఆయన అవిభక్తమేజరు కుమారుడను. సదరు మల్లాది దక్షిణామూర్తి శాస్త్రీగారిలో యెవరు యేవిధమయిన వ్యవహారము జరిపినా అది చెల్లనేరదని యిందుమూలముగా తెలియపరచడమైనది. మల్లాది విశ్వనాథశాస్త్రి.

పూడింటు, రాజమండ్రి.

షర్టులు !!!

- (1) ఆక్టోబరు చేయునపుడు గొంతుకొలత యివ్వవలెను.
- (2) 16 యించిపై గొంతుగల పశువుకు ౧ డజనుకు రూ. 1 8 0 యెక్కువగా యివ్వవలయును.
- (3) 32 యించిపైనున్న పశువు - నిమిషపుయెక్కువ కావలయునన్న ౧ డజనుకు రూ. 1-8-0 యెక్కువగా యివ్వవలయును.

గురురాజా ఆకండుంపెన్, తిరువల్లి క్షే.ః, మదరాసు.

హని లేదు. సత్సయము. గణముకలిగి తీరును.

గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మద్రాసు
Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

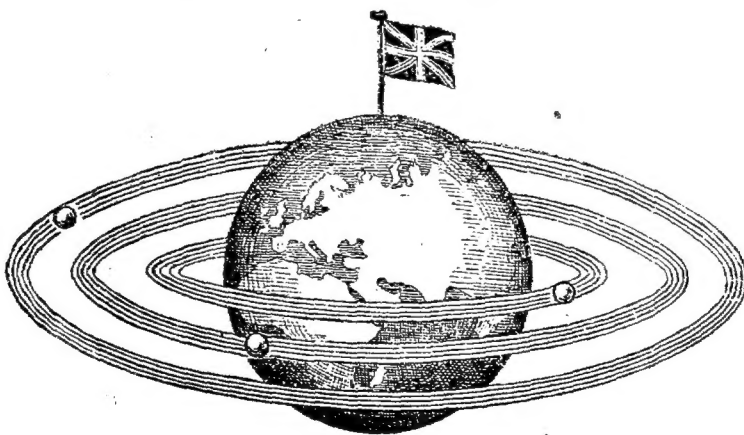
డాక్టర్ నుమాకాంత హజరీ, బ్లడ్ స్పెషలిస్టు,
164/1 మణిక్తోలాస్ట్రీటు, (బీడన్ స్కేవర్) కలకత్తా.
Dr. Umakanta Hazari, Blood Specialist,
164-1 Manicktola Street, (Beadon Square) CALCUTTA.

ఈనాడు తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఈ విషయం చర్చించుకుంటున్నట్లు తెలుసు. సీనియర్ మంత్రులతో సహా ఈ విషయంపై చర్చించుకుంటున్నట్లు తెలుసు. సీనియర్ మంత్రులతో సహా ఈ విషయంపై చర్చించుకుంటున్నట్లు తెలుసు.

ఈ చక్రము ఇంగ్లీషు సంవత్సరము అక్టోబరు నెలము నుండి
 తొలపబడి యున్నది. ప్రతి యొకటిని వల ఆకాయ 0.8-0
 కపాలానులి ప్రత్యేకము పుస్తకములు దొరకెడిచోట లు:-
 1. పు వె ను దర రామయ్య: 9, అనగ్రాసం రామస్వామయ్య
 పిడి, పాతరాకపేట, చదరాను.
 2. టి. నాగసు బ్రహ్మణ్యరావ్ బ్రదర్స్: 2, కొడి నెట్టి పిడి
 టిన్నె కలి, బిడ్డే: (చిరకావం, బాల్కొప్పన, చదరాను.

అమృతాంజనము డిహా, 9, బాష్ప, బాంబాయి.

చి త్ర రూపము !!

యో ధగ్గుణులభావచిత్రము !!!

పితానయము :- గురుబసవ కంపెని మదాసు.

ద్వార పదును !

కొద్ది పావులే గలవు !

మంచిసమయము!

బరొపాఖండ యుద్ధ చరిత్రము

(మొదటిభాగము సిద్ధమైనది.) ధర 8 అణాలు మాత్రమే. పోస్టేజి సహా 0-10-0

ఈ యుద్ధచరిత్రము ఆంధ్రులకి దెలియునట్టి ముఖ్యకైలిని లేటెలుగున (వాయబడియున్నది. మా ప్రకటనవలననే భేదములేక ప్రకటించుకొనుచు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రతినిధి రూపముగ ముద్రించిన పుస్తక మిదికాదు. ఇతరులు ప్రపంచ సంగ్రామముని లోకమునకు యావత్తుయ్యుద్ధముని విక్రయించు అబద్ధగ్రంథముకాదు. నిజముగా "బరొపాఖండమున" జర్మని మొదలగువారికి గలగు యుద్ధమునంతయు వివరించి వ్రాసియున్నది. ఈ యుద్ధకారణములను అందరు చక్కగా తెలుసుకుటకు జర్మని యుద్ధపుత్తి మొదలిప్పటివరకు జరిగినవిషయము లిందున్నవి. బరొపాఖండయుద్ధము జరుగుటకు సరియైన కారణము లెరుంగగోరువారు ఈ మొదటిభాగమునందు వెలుపబడిన యాచరణముల శ్రద్ధతో జరివితిరవలెను.

జర్మని, ఫ్రాన్సు, ఆస్ట్రీయా హంగేరుల నిర్మాణము. గతకాలమున బరొపాఖండగిరిన మార్పులు, జర్మని యేకాధిపత్యమును స్థాపించుట, ఇటలీయైకమత్యమండనంత. ఆస్ట్రీయా ఏకాధిపత్యములో మారుబాటులు. జర్మనియేకాధి పత్యము ఉచ్చదశనంతట, అధికారవిభిన్నభావము, రాజకీయములు, గ్రేటుబ్రిటన్ జర్మనియు చేసిన పోటాపోటీలు. బాల్కన్ టర్కీ యుద్ధముల ఫలితములు. బరొపా ఖాన్ ఖాన్ ముల యుద్ధప్రయత్నములు. ఆస్ట్రీయా యుగరాజు చంపబడిన తనకు సార్వభౌమ యుద్ధప్రయత్నములు. సార్వభౌమ లాంఛించిన మహాయుద్ధ వివరణములు గలవు.

బరొపా ఖాన్ ముల నింతవిపులముగా నిజకారణసహితముగా తెలుసు నివారణవ్రాయలేదని నొక్కి చెప్పగలము. పుస్తకమును దీసి చదివినవారికి విషయముల సర్వాసక్త్యములు తెలియును. ఇందులో 80 పేజీలతో చిత్రపటములును, 6 భూగోళపటములును, 120 పుటల విషయములున్నవి. ఈ పుస్తకమును గోరువారికి వి. పి. మూలకమున పంపబడును.

వెంట వెంటనే తెలియజేయగలము వెలువడుచుండును. ఇందులో ఆర్డర్ పేపరున వుండినచో చక్కని ప్రతిమలు గలవు మాచిరునామా:—సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు, నెం 167, మదరాస్. ఇ.

వనోపధి సార్యపరిల్లా.

ఇది దేహమునందులుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల వర్మకాగములను బాగుజేయును. కీళ్ళచోట్లు, చాలావాయువుచోట్లు, రసవట్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయమగును. ఇదిచర్మమునకు కొంతనిగలిగించును. వాడించుట వలకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురున కుద్దికబడి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగువడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుప్టుకుమందు:—ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుజేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతముపువల్లిత్రాగు టకు మందు, నాగవల్లిత్రైలము వైచిత్రతకు మంగు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజుకు సరిపోవుమందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి సావంత్, గళక. ఫనసవాడి, నం. 2. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము. సహా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే. తీలనొప్పుల మాన్చును. వాయువుపోట్ల బాపును. సార్వభౌమకృష్ణల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టును. చర్మముపైన రాచిన లోపలికి గొప్పించి లోకలి నొప్పులు నయమగు లేగలవు. సువాసనగలిగియుండును. దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు. సంభాషణలీటి మాచికోసన మోసము గలుగదు.

అమృతాంజనము ప్రాచ్యదేశ మూలికల సంపుటిచే హిందూ దేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన భోగ కళ్యాణమైనమంగు. ఇప్పు డిప్పుడు తయారగుచున్న క్రొత్తమందుగాదు. వదియైదేండ్లుగా దేశమునం వంతటను వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన దివ్యమృతము.

అమృతాంజనము దీపో, 109, ప్రేరిరోడ్డు, బొంబాయి లేక, 6, 7, తంబునెట్టివీధి, చెన్న పట్టు.

ఆగతానాగత పరిజ్ఞాతృసంఘము.

వ్యోతిశ్యాస్త్రములో భాతకభాగమును దేశోపకారముకొరకు వ్యాపింపజేయుట ఈ సంఘముయొక్క ముఖ్యాభిప్రాయమై యున్నది. వలయువారు వారిభాతకముయొక్క నకలుగాని సుయైన జననకాలముగాని వ్రాసిపంపించవలెను. ఇందుక గాన, భాతకము పుట్టినది లగాయతు ఇప్పటివరకు జరిగిన యావత్తుల ములు ఆరగా భాతకముయొక్క రూపము, ధనము, భూమి, కళత్రము, సంతానము, ఉద్యోగము వర్తనలు వీరిలో ప్రత్యేకము వ్రాసి ఉచితముగా పంపబడును. ఇవన్నియు సరిగా ఋజువిచ్చియెడల నీసంఘముయొక్క ఖర్చుల క్రింద రు లు పంపవలెను. అటు విచ్చుట ముందుగగనభోవు యావత్తుసంగ తులు పూర్తిగా పరిశ్రమచేసి శాస్త్రసమ్మతముగా వ్రాసి పంప బడును. మిక్కిలి త్వరగా కావలసినవారికి గత ఫలములు 1 రూ॥కున్ను అవి ఋజువిచ్చినయెడల భావిఫలములు 4 రూ॥ కున్ను వి. పి. గా పంపబడును. సోమ్య ముందు పంపినవారికి ముందుగా వి. పి. గా కోరువారికి తరువాతనున్న ఉచితము గా గోరువారికి అటుతరువాతనున్న క్రమముగా వ్రాసి పంప బడును. జననకాలము సరిగానుండవలెను. అద్రెసు వివరముగా వ్రాసిపంపించవలెను. ఆకెళ్ళ వెంటటెళ్ళాస్తి, గోపాలపురం. కొత్తపేట పోస్టు, గోదావరిజిల్లా.

ధర్మాసనములు

ఆగ్రహచేరిక వెంటనే పురమాయించి 8 రోజులలో పం పబడును. అప్తిరకములకును పాడుగు నెట్లులు సుమము. అం॥ 18 ల వెడల్పుగలది రు 1-0-0 22అం॥ 1-4-0; 24 అం॥ 1-8-0. అతరెండుకోటలఅప్తికతో 2-8-0 మం॥ 10-0-0 ల వలె ఖను విలువగవి పట్టుతో కడురవ్యముగా నేయింపగలము. నివరములు దెలియగోరువారు క్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను. పోస్టేజీకలుగా నియ్యవచ్చురలెను.

విశ్వనిఘంటువు.

పలువురు వ్యాఖ్యానములయందు వాడుచుండుటచే ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. ప్రతిపదటికీ సూచించితిమి. 520 పేజీల గ్రంథము. వెల 2-8-0 పోస్టేజీ వేలు.

కడకల్పలత.

దీనినొక్కసారి జరిపినవారికి కవిభారహస్త్యము తెల్లను గతలాలులకములై యుండును. అచ్చులో నున్నది.

గరిమెల్ల సోమయాజిశర్మ.

కోటిపల్లి-గోదావరిజిల్లా.

మంచిసమయము! తనదేలా ఖర్చుపడినది!! తనకు దొరుకవు!! ఈసంవత్సరం కొనువారికి, పంచ 1-కి ఆర్థికార్థము, గోరగని కొండెడ్డప్రభావము అను గ్రంథముకలిగి వాడు. మేలైన జీవాళా పట్టుపంచలు.

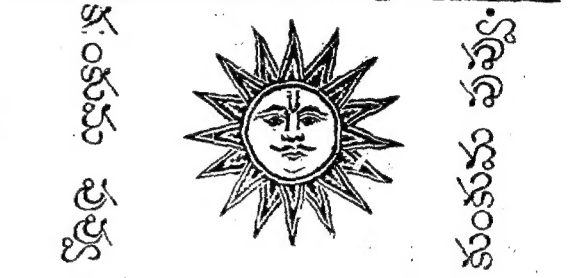

అనేక సంవత్సర కర్మపడినందు తనదేలా ఖర్చుపడినది!! తనకు దొరుకవు!! వాచకులారా! కృంగారమున్ను కాగరికతయున్నుగల మేలైనజీవిత పట్టుపంచలు పండుగదినమున అను దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించితిమి. పోగా మిగతొద్ది పంచలెంతగానో యున్నది. ఇందులో ఎరువు, తచ్చు ఆకువచ్చు, రోజూ, మేనునర్జుం ఇత్యాదిగంగులు గలవి. వాళ్ళ నీయమైనవి, త్వరపడుడు.

63 మారినదిని 24 మారు వెడల్పుగల పట్టుపంచ 15-2-0-6 తంచ 1-కి తపాలఖర్చులు ... -0-48

డిటా రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇకాం.

టి. సీతారామ మొదలియార్, కి, కందప్ప మొదలివీధి, తిరువల్లిక్కేనే, మదరాస్.

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమా యును గమనింపుడు.

కరస్పాండెట్లు మొదలగు న వి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్ నారాయణ అందు కంపెనీ, 21, హమ్మంపేడి, బొంబాయి.

శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో సోము తిరుగ నీయబడును. 100 మాత్రలు గల సీసా రు. 2-0-0. పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము. నమ్మకమయిన మందులు యింకను కలవు. కేట్లాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో., (1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా

బే గం సా హి షో వ్.

ఒక తూరి ఉపయోగించుట వలన దేహమందలి యే భాగమునయందు రోమము ను చెడపులేక శుద్ధము గాను యెటువంటి మచ్చలులేకయు ను బాధ లేక యును నిర సుయను. చర్మముయొక్క ద్విభాగమైన రంగును కాతని పోగొట్టక చేయు (సోప్)

ఇదిఒక టే. వెల 8 పిల్లలు వెట్ట 1కి 1-0-0 వి. పి. ఖర్చు 4 అ. ఆర్.వి. పండిట్ అందు కంపెనీ నెం 5 బండరుపేడి మద్రాసు.

ఇంటిసామానుల అమృతము.

4 వ ఏప్రిలు 1915 వ తేదీ ఆదివారమునా దుదయమున 83 గంటలకు టంగసాలిధి (మింటుస్టీటు) లో నున్న 488 నంబరుగల ఇంటిసామగ్రిలన్నియును వేలమువేయబడును. కొనినవా రా ఇంటినివడగొట్టి ఆసామానులను తీసికొనిపోవలె ను. 27 వ తేదీనిగాని ఆప్రాంతమునగాని ఆ ఇల్లునచూడగోరు వారు చూచుకొనవచ్చును. ఇంక నికరవిషయములను తెలియ గోరువా రిదిగుడ అడ్రెసుకు వ్రాయవలెను.

టి. స్వామినాధపిళ్ల, 118 పరశువాకము హోరోడ్డు, వేపేరి, మదరాసు.